DIARIUM
ITINERIS ROMANI
PER
PATREM MODESTUM
DOMINKOVICS
PROVINCIÆ S. MARIÆ HUNGARIÆ
DIFFINITOREM ACTUALEM
ET PRO GENERALI CAPITULO ROMA-
no Pro-Custodem Electum, in Pro-
gressu Viæ connotatum, ac dein pro
futura rerum, ac locorum refle-
xione descriptum Posonii
Annô Jubilæi
MDCCL.
Mense
Xbri.

A BUDAPEST-BELVÁROSI
FERENCRENDI ZÁRDA
KÖNYVTÁRÁBÓL.

In Nomine Domini procedamus in Pace, et Dominus Deus per S. Archangelum Suum Raphaelem ducat et reducat nos, Amen.

Annô 1750. Die 19. Martÿ. Agressus iter ad Capitulum Grâle Romanum, movi Posoniô cum curru Proæ ante 7^{am} Matutinam, veni ad Prata Mariana, indè cum actuali Patre Guardiano Demetrio Heim electo Pro-Ministro, ac Fratre Sebastiano Dvorcsák associato Tertiario, alterâ die circa mediam 8^{vam}

movendo

movendo et prandium in Nyulas
apud D. Parochum sumendo, cir=
ca 4tam appulimus Kismartonium,
ubi in Conventu interiori pernoctavi=
mus, die sequenti sumpto prandio
in Conventu ad S. Montem Calva=
riæ, penetravimus Sopronium
circa 5tam; ab hinc die 22da
mane movendo, pro prandio Sin=
Sium, pro cœna vero venimus
Sabariam, sequenti die remisso
curru Provinciæ, et Conventus
Sabariensis occasione progressi,
prandium sumpsimus in Mo=
nyorokerék, apud Dnam Viduam
Spisichianam, Collationem autem
in Conventu Német-Ujvariensi.
24ta. Visitatô mane Illmo Do=
mino

mino Comite Emerico Bottyáni,
et Sumptô in Contu prandiô, cir=
ca 1mam movimus, occasione Con=
ventûs, comitante loci Guardiano,
transivimus per loca seqventia:
Stangroben, Bultz, Hexestorff,
Rechtgrobn, Nuistidl, Anderstorff,
penes qvem deffluit fluvius Lovnicz,
post hunc verô fluvius Faistericz,
qvi dividit Styriam ab Hunga=
ria, venimus continuô ad Stir=
stenfeldt civitatem dictam Mitlai=
dente Stadt; Hanc nullus Religio=
sorum inhabitat. Hinc per Altn=
marck, Grosselnstorff, Neidorff,
pro nocte venimus ad Illcz. In=
de Vota celebratâ maturê Missâ
per Dorffl, Nestlpoch, Giess, Kine=
berkirchen, Grossa, venimus ad
pagum

4.

pagum populosum, et cum oppido quo-
iungere facile competentem, Wolckers-
Adverte. storff dictum, ubi Parochus sex
Capellanos habet, et ab Archi-Epi-
scopo Vienensi Cardinale Kolle-
nics Piaristae sunt fundati, actu
aedificant Collegium, in Ecclesia
jam perfecta habent Imaginem
Miraculosam B. V. hic comedimus
prandium, quod licet exiguum fue-
rit, debuit tamen bene solvi.
Dein per Vültkirchn, Prudersdorff,
circa 5tam vespertinam appulimus
Adverte. Brückium. Civitas ista gratiosa
est, et in Monte contiguo habet Ar-
cem, cujus Moenia in parte una
alluit fluvius Murah, super quo
speciosus pons tectus): supra hunc
mercantiles Officinae in duplici
ordine

ordine habentur: per totum ædificatus est, per eundem itur ad Suburbium immediatum, ubi apud Patres Conventuales, qui solemni Monasterio, signanter autem amplo et pomposo Refectorio gloriantur, Gratiosa B. Virginis Imago veneratur. Austriacæ Provinciæ nostræ Alumni peramplum Conventum in interiori Civitate incolunt, Ecclesiam quoque habent amplam et gratiosam, in qua miraculosa Xti crucem bajulantis Imago honoratur. Præterea in Civitate ista Religiosi sunt: Carmelitani, Capucini, Dominicani, et Dominicanæ Moniales, ac etiam Clarissæ, item Jesuitæ præsunt Universitati Litterariæ, ibidem in turri Mathematica et adre-

xis

-ris Cameris, plura curiosa et visu di=
gna reperiuntur; Istorum Ecclesiæ non
nihil Speciosæ, advicinatum est Ferdi=
nandi 2di Imperatoris Mausoleum.
In porta Civitatis pontem versus, lege=
re est Inscriptionem istam: C. et E.
/: idest Carolus et Elizabetha :/ bene u=
na sede morantur. Hinc conducta
occasione pro fl. 24. 27. Martii movi=
mus mane 1mo gradu. ad Lævam pro=
gressi per Feldkirchen, Kohlsdorff, Nei=
dorf, transeundo per Bülthan /: quod
est oppidum longum, ad introitum
in Monticulo ad Lævam habet Arcem /
venimus ad Verendorf, Liebering,
Leitern, Pagus iste ad dexteram respi=
cit Oppidum Laimnitz, cui adjecta est
Arx Seckau, Ordinaria utpote Re=
sidentia Episcopi Diœcesis Passaviensis.
Deinde transivimus pontem supra
fluvium Murah, erectum, vulgariter
Loncsek

Adverte. Exeundo Græcio post unius Horæ iter, tam à dextro, quàm Sinistro La=tere plures vident in Montibus Arces.

lonesek-Bruken, dictum, post hoc iter=
transitum fecimus per pontem Chi=
per fluvium Muram erectum, qui
ad normam Pontis Graecensis factus
est immediate ante Hern-Hausen, quô
circa 3. quadr. ad 12mam appulimus,
hic propter Parasceve Dñi abstinui=
mus à prandio; Pagus iste Chissa
Ecclesiam in monte immediato habet
Arcem, in cujus latere erectum ha=
betur Principum Eckenberg Mau=
soleum, hujus Portam ornant insig=
nes Statuæ lapideæ Herculis et He=
ctoris cum Inscriptione: post onus
honos. Portam verô Arcis, loco ha=
rabant duo Canes alligati custodi=
unt. hinc movimus circa ⅔am, mon=
tem aggressi per Pagum Crebiz, et
in monte penes Telonium Vinari=
um transeundo venimus ad Obern,
et Unter Plaes /: montes sic nominan=
tur

8. Adverte.

Hic jam incipit Habitatio Vandalorum, et continuatur usque Labacum.

tur, cum Domibus hinc inde situatis:/ Dein per Groszlecz, transeundo Ponticulum S. Kunegundis pyramidalibus figuris vetustis et nobilitaribus insignibus ornatam, attigimus circa 6tam civitatem Marpurg, ibidem pro nocte divertimus ad PP. Capucinos, et in praesentia P. Provincialis honeste excepti sumus; Civitas ista compendiosa est, inhabitant eam etiam PP. Conventuales, immediate in exitu Civitatis per pontem transitur fluvius Dravus; Hinc

28va Martij circa hor. 2/5 per Pagos, Stainicz, Polszka, Civitatem Faisztericz/: ubi PP. Conventuales:/ venimus ad Konevicz, hic sumpsimus prandium in diversorio sat lurido, Carnes apponebant pene corrupti, panis tamen aderat bonus. Huic loco immediate est annexus Mons ingens, pro superando eo opus

fuit

fuit 4. bobus pro praejunctura. Post montem venimus ad Furnum Vitri-arium, secus viam situatum, dein per oppidum Hoyn-Eck penetravimus post 6tam, Civitatem Cilla dictam, divertimus apud PP. Conventuales pro Nocte, et alteram diem Resurre-ctionis nempe Dni, totam hic exegi-mus, Beneficentiâ excepti, quia suffi-cienter tractati, sed sine fraterna Charitate, quia ipsa Die Paschae ad Refectorium non admissi. Patres isti fundati sunt à Comitibus Cil-lensibus jam totaliter extinctis, gloriantur in Antiquitate Loci, et asse-runt se de Anno 1242. huc intro-ductos. Extra Civitatem trans flu-vium in monte resident PP. Capu-cini in ascensu sub tecto sunt gra-dus Nonaginta quinque.

Advertê.

30. Martij tum quadr. ad 5tam removendo ex Cilla per Saxenfeldt,

10. S. Petrum, transivimus tectum Ponte
Bannbruck nuncupatum, et Brodi, de=
in venimus ad Pagum Confiniarium
Franz, seu Frenz :/ ubi celebravi=
mus :/ paululum progressi attigimus
Columnam aquilâ et Inscriptionibus
ornatam, quae in signum termini
Styriae Vandalicae et inchoatae
Carnioliae posita est; Hanc Columnam
paulò post, excipit Mons Trajani
sub alpino jugo secus viam, de no=
vo in ea parte formatam signatus
lapideâ Tabulâ gratiosas inscriptio=
nes continente. Dein sequitur Posta
Sanct-Oswald, item post Pagellum alia
Posta: Podpecz, Lukovicza, ubi prandi=
um sumpsimus, Pons Veistericz, et
alter super fluvium Savum pons
longior, a quo, unâ horâ perveni=
tur Labacum, ubi et nos pervenimus,
sed jam circa mediam 8vam ideo in Di=
versorio Suburbano ad Stellam nocta=
vimus. Alterâ die intravimus Con=
ventum

ventum Fratrum nostrorum, a quibus charitative excepti sumus. Graeci usque Iabacum numerant 26. milliaria, et est iter trium dierum. Civitas ista est satis regulata, in Speciositate tamen et amplitudine non assequitur Posoniensem, per medium transfluit fluvius Iabacus, habet in monte Arcem, in qua pedestris Militia Campestris, item habet in interiori Civitate Iesuitas cum Academia, Franciscanos, in exteriori Capucinos, Augustinianos Calceatos et Discalceatos, Moniales Clarissas et Ursulitas, istae singulares sunt in Musica, nam praeter alia Instrumenta Musicalia quibus Ipsae utuntur, etiam Solae Tubas inflant, egregie et Tympana percutiunt, habent Ecclesiam novam Speciosam et amplam. Caeterum Ecclesia S. Petri et Iesuitarum quoad Altaria marmorea, Cathedralis vero quoad Picturam et Majestatem excellit alias, sed et aliae Ecclesiae

Adverte.

hæc non exiguum Splendorem habent mutuatum á Singulari et exquisito marmore. Ab hinc 2da Aprilis circa mediam 7mam cum Curruda occasione equis duobus habacó moventes, per Happerhabacum seu Superiorem habacum, cum præjunctura duorum bosculorum ad Montem ante Loits, ubi pransi sumus in domo Postaria, iterum cum præjunctura duor. equor. usque ad Montem ante Blaninam /: hic posta est :/ pervenimus, et ab hinc itidem cum præjunctura duorum bosculorum ad montem longius extensum ante Postam Adlersperg, eorsum pro nocte appulimus vix in diversorio locum obtinentes. Unde

3a April. horâ 5tâ moventes per Prevaldt /: ubi 17 x. in tellonio solvit auriga :/ ad S. Vitum, ante hunc pagum, est horribile et longius durans

Advertê.

Præcipitiu

praecipitium, ubi frequentius oneratissi=
mi etiam currus, insolito ventorum
impetu inverti et abripi solent, tan=
dem pro prandio venimus ad Vipach,
ubi etiam est posta, et celebratâ missâ
sumptóque in diversorio prandio
per pagum Heidenschaft, cui aproxi=
matur certus pons lapideus adjectam
habens circa medium ad extra colu=
mnam altiorem, aquilam tenentem,
quae dividit Carnioliam á Furlania
seu foro Julij, venimus Czerni=
zam /: ubi etiam posta :/ inde verò
penes Goritiam transeundo appu=
limus Salcanum circa 7mam ad
Fratres nostros ibidem residentia
habentes, nam in monte Sancto su=
perius, quò 2bus horis ascenditur,
habetur bene extructus conventus,
in quo studium philosophicum traditur.
Goritia quidem est civitas populosa,
sed nihil raritatis habet. Suscepta
dein

Adverte.

A Labaco superiore usque Goritiam sunt potissimum montana.

Adverte

Labacô Salcanum soluti sunt Aurigae flo=
rem 14.

14.

dein occasione Gradiscensi 5ª Aprilis
occurrente Goritiâ usque Lotero pro
L. 18. comitante Pře Capellano Castren
si Erasmo Orbán, per Goritiam ve=
nimus Gradiscam, quæ est Civitas præ
sidiatis, ibi per Dnam Baselianâ
Patriotissam, olim Goritiensem Comen
dantissimam prandiô excepti sumus,
ante Locum autem istum artificio=
sissime erectam Sericeo-filatoriam
Fabricam perlustravimus, ubi una
Rota multas centenas circumgi=
rat Rotas; Gradiscâ circa $\frac{2}{4}$tam ex=
pediti per Fara, Romaneco, Borsa,
Vizke /: hinc non procul incipit Do=
minium Venetum: / perres Palmam
Novam q̃ est sex angulare For=
talitium in plano ita regulatum,
quod nullum prorsus ædificium, li=
cet altiora ibidem existant, et nec Tur=
ris quod ulla adextra appareat, ve=
nimus pro Nocte ad Vicinissimum Lo=
cum Palmadam. Dein Dinc: ·
bta

6ta April. post 4tam moventes Palmadâ penes Ecclesiolam secus viam erectam S. Peregrini, ubi mane veneti, post prandium verò Regina Ecclesiæ Patrocinium celebrare solet, et alias duas Ecclesias consimiles Revolta, et Kotroipt, per fluvium Taliamense se latè grandogre difundentem, pro prandio venimus ad S. Vitum oppidum, ubi celebravimus apud PP. Dominicanos miserrimè subsistentes licet eorum solum 5re sint. Inde horâ 1mâ expediti, per Torace, Vilotta, Braussdomino, Castelasso penes fluvium Lavenza, pro nocte ad oppidum clausum /Ponte La Motta/: ubi Franciscani observantes et Minoritæ:/ appulimus.

7ma April. horâ 5tâ moventes per Lavendute de Piave, fluvium Piave /: hic est transitus in Compone:/ Fosalto

ib.	Fosalto, venimus pro Prandio circa
	quam ad Diversorium Solitarium
	Fosseto dictum; Inde post horam 11mā
Adverte.	intrantes tectam Navim Postariam
Fosserō usq.	in ea per portam agraticam /: est passus
Venetias	et porta clausa :/ Venetias versus
Nautis solu-	descendimus, ob ventum contrarium
ti sunt pro	à fluctibus multum agitati, attamen
nobis Fribus	Deo auxiliante feliciter, à Caristia re
fl 18.	linquentes Taracello, Buràn, per
	Mersarbo ac Civitatem Muràn cir-
	ca 6tam appulimus Venetias, diver-
	tentes ad Fratres nostros Reformatos
	ad S. Bonaventuram in Superiori
	Civitatis parte situatum Conventum.
Adverte.	Civitas haec quasi prodigiosa intrà
	Marinas aquas situata est, inex-
	plicabilis amplitudinis, ab Aedificijs
	et Palatijs, à Populi multitudine,
	Varietate et Concursu famosissima;
	habet Patriarcham, Archi-Eppum,
	et Parochias septuaginta duas, totidem
	quoq.

quoque Tribunalia judiciaria. Per Plateas principales itur in Cymbis et tectis gundulis, quæ ubique sunt sufficientes, sunt tamen etiam multæ plateæ amplæ et angustæ, uti et pro transitu ex una in aliam altiores pontes /: hi numerantur 700: / erecti; ad partem Ecclesiæ S. Marci, ubi ad extra in medio inter duas fenestras est collocata effigies B. Virginis; ab ascensione autem Domini per 15. dies ad sonum Horologÿ per unam fenestram exit Angelus, et factâ reverentiâ B. Virgini per aliam intrat; ex parte inferiori est sublimis Turris S. Marci, item in eodem Foro habetur insignis Ecclesia S. Marci, in cujus structura nil nisi varium pretiosum Marmor, et in superiore parte Parietum, fornice et Cuppola ad modum picturæ arte Musaica varÿ coloris

coloris Lapidibus, quibusdam etiam
inauratis Imagines expressæ, Pa=
vimentum quoque diversi Coloris
marmoreis lapillis expositum ar=
tificiosissimas figuras ostendit; ad
inferius Latus intra Ecclesiam su=
pra portam /: ubi Ecclesiæ thesau=
rus servatur:/ sub arcu S. P. nostri
Francisci cum Stigmatibus et habitu
ac S. Dominici Imago visitur, quæ
ut ex traditione habetur, á quodam
pio Pictore Annis circiter 50. ante
Nativitatem eorum picta, Sanctos ut=
pote hos Patriarchas taliter præsa=
giente. Præter Ecclesiam S. Marci
Cathedralem /: quæ magnam anti=
quitatem redolet:/ pretiosiores sunt:
Ecclesia Carmelitarum, item Ma=
riæ Salutis, et S. Georgij PP. Benedicti=
norum ubi S. Gerardus fuit olim
Abbas, in hac Ecclesia unum Ar=
genteum Antipendium Altaris est

Advertе.

quod quinque Millia aureorum con=
stitit praeter Laborem. Item in Mo=
nasterij Refectorio Singularissimi
Artificij picta Imago, repraesentans
Nuptias in Cana Galileae. Ecclesia
item PP. Jesuitarum non parvum splen=
dorem habet à Marmore. Monaste=
ria Virorum numerantur circiter
40. Monialium verò 30. Reforma=
ti sunt ad S. Bonaventuram, et ad
S. Franciscum in deserto, observan=
tes verò ad S. Franciscum de la Vi=
nea et ad S. Job. Singulares Mu=
sicae fiunt, et Cantatrices sunt apud
Virgines la Pieta, et la Mendicanti.
Est etiam specialis fabrica in qua
singularissima specula conficI=
untur et alia ex Vitris artificiosa.
Pallatium Praetoriale est amplissi=
mum, et ab artificiosissimis Pictu=
ris splendidum, in eo publicè
celebrantur quotidiè judicia,
in

in Criminosis autem Causis gravio=
ribus, more Romanorum, Considen=
tibus Principe Reipublicæ et 24. Se
natoribus, Pro- et Contra Advocatis
perorantibus ex Cathedra, Judicium
celebrari et definitio ferri solet.

Adverte. Armamentarium quod in amplitu=
dine Posoniensem Civitatem, si non
excedit, facile adæquat, propter co=
piosissimam Munitionem, habet
bellicas Naves majores, plurimas
tales, quæ in longitudine ad in=
tra ipsius quam 88 passus ad=
mittunt, in altitudine vero duum
Contignationum domum accipiendo
cum tecto, attingunt, Specialis Na=
vis est Principis Reipublicæ, con=
tinens in Porta ad intra hanc
Inscriptionem: Aloysio Mocenio
Venetiarum Principe. Anno salu=
tis

tis 1727. Hæc 45 passuum longa quoad
partem interiorem, inaurata ē ad in=
tra et extra; pro inauratione insumpta
sunt 15. millia aureorum de Bigin.
Utitur autem Princeps ista Navi in
Die Assumptionis Dni, quâ, Mare Ad=
riaticum /: projiciendo in illud Annu=
lum pretiosum ex digito detractum:/
sibi desponsat, in hac Reipublicæ vide=
licet solemnitate Nuntius Apostolicus
pluribus Cymbis pariter inauratis eun=
dem comitatur. Præterea in Armamen=
tario laborantes â Republica habent
deputatum Vinum quod commiscētr â
proportione cum duabus partibus
aquæ, et ab ijsdem liberē bibitur, con=
sumuntr autem in Æstate per unum
Mensem de puro Vino Urnæ 5300.
adeóque de mixto Urnæ 15900. Mul=
ta et mira sunt quæ in hoc Arma=
mentario et signanter in Palatio
Prætorio visu dignissima exhibentr;

Advertе.

Palatium

22 16

Palatium hoc, ab amplitudine Loci pro celebrandis judicijs distinctione, et exquisitissimis picturis ornamentum tenet, Singulare autem et ingentis Magnitudinis est Palatium, in quo considente Republica tota, in gravioribus deffinitiones fiunt. Hebraei /: qui numerantur 14000: / occupant Soli unum Circulum, tempore quē nocturno occlusi manent, etiam de die a Xtianis segregati; incedunt sine barba, sed in Petasorum Capitello nigram telam pro sui notitia deferunt.

12. April. hora ½ 3ua Matut. Venetijs cum Communi Civitatis Navi, quē Franciscanos gratis vehit, et assumit, et quotidie pergit Paduam, cursum movimus Devotionis gratiâ, superatâ autem lacunâ Marinâ per Canalem progrediendo attigimus fluvium Brenda, et prandiô sumptô in La Brenda, transeundo per 4. portas

tos, seu agræ clausuras, plura loca gratiosa in Rippa immediatè situata relinquentes, circa 6tam vespertinam feliciter pervenimus Paduam, ubi Adverte. à Fratribus nostris Reformatis charitativè recepti, sequenti die invisendo Ecclesiam PP. Conventualium, ibidem ad Aram S. Antonij /: quæ juxta introitum ante Sanctuarium ad Lævam sita est :/ ubi Ejusdem S. Confessoris Sacri Corporis Cineres et Ossa, sub Altari in Arca recondit: venerantur, celebravimus; Postea in Capella post Sanctuarium singulariter pro Ejusdem S. Patris Benedictæ Lingvæ incorruptæ /: ubi etiam plurimæ aliæ insignes Reliqviæ repositæ, inter cæsque Liber in folio à S. Antonio conscriptus :/ extructa ē, Illam et Has venerati sumus, ex favore singulari Potestatis /: ut dicitr :/ seu Senatûs, nam Ecclesiæ et in hac repositi Thesauri, Potestas, seu Senatus

Paduanus

Paduanus claves habet Principales,
unde sine horum assensu nemo sacras
Reliquias videre potest. Benedicta
lingua Sti̅ Patris Antonij in Osten-
sorio collocata patenter videtur, et est
subfusca et rubicunda. In hac Capella
nulla Ara est, sed praecisè ista, & Aliae
Reliquiae in Armariolis pretiosissimè
constructis conservantur. Ecclesia
multum magnifica cum 2bus Tur=
ribus et 7. Cuppolis. Ante dictam Aram
S. Antonij 48. lampades ardent,
ex quibus una, non exiguae quantita=
tis aurea, aliae vero Argenteae om=
nes et plures extraordinariae quan=
titatis magnae, Circa Altare in pa=
riete uti et duobus Candelabris ma=
joribus ante Altare, miri Artificij
Imagines in marmore singularis=
simo, exsculptae videntur. Prope Al=
tare istud est Capella B. Lucae Or=
dinis nostri, ubi etiam Ejusdem

corpus

corpus sub Altari reconditum est, Beatus iste qui erat socius S. Antonij plurima miracula patrare cœpit, sed ne gloriam S. Antonij in eadem Ecclesia his obrueret, ad mandatum Patris Guardiani Loci à cœptis destitit. Deinde ex parte Læva ubi ē exitus ex Sanctuario, est picta S. Antonij Imago, ubi hæc inscriptio: Vera Divi Antonij Confessoris Effigies qui annos vixit 36. obijt 1231. indictione 5tā. Idibus Junij feriā 6tā. Canonisatus sub Gregor. IX. in Urbe Spoletana, instantibus Patavini legatis 1232. die Pentecostes. Translatus tūnc 1263. octavā Resurrectionis Dn̄i in hoc Templum Divæ Mariæ Majori prius dicatum. Demūm repositus in Monumentum ubi nunc jacet 1530. 15. Cal. Martij. Civitas ista ampla ē antiquitūs fuit Respublica

lica, sed jam talis esse desiit, nam
ejusdem jurisdictio restricta et talis=
modi authoritas à Venetis translata
est, habet amplissimum Prætoriale
Palatium, ast nonnihil antiqvatum;
Antiqva et Nova Civitas conjuncta,
interfluit fluvius Brenda /: super
qvem 10. circiter Molendina intra
Civitatem propè PP. Carmelitas con=
spiciuntur :/ non tam ab ædificiorum
Fabricis, qvàm ab Universitate
Scholastica famosa est. inhabitant
eam etiam Hebræi, uti Venetijs à Xti=
anis segregati, circiter 11. millia. Or=
dinarius loci est Archi-Episcopus
Cardinalis, Ecclesia Cathedralis
insignis, in ea Canonici 30. Ha=
bentur Claustra Virorum circiter
22. Monialium verò 28. Inter
alia speciale est Patrum Benedi=
ctinorum cum annexa insigni Ecclesia
S. Justinæ Martyri dicata, ubi
Altare majus ex pretiosissimis lapi=
dibus

dibus diversis extructum est; sed et pa=
vimentum uti et stalla in Choro pre=
tiositatem magnam referunt. Visi=
tavimus ibidem etiam Ecclesiam
antiqvam annexam, ubi olim S. Pros=
docimus Epp[us] et Martyr celebra=
vit, et reperitur fons seu cisterna
occlusa /: ut dicit[ur] :/ plurium SS. Mar=
tyrum Corpora continens, Collatera=
liter autem visunt[ur] duo lapides in
ambus partibus Capellæ antiqvæ immu=
rati cum his inscriptionibus: Hac Su=
per insigni petra Prosdocimus olim,
obtulit V[ir]: qvoties, munera sacra Deo.
In altero: qvi lapis hic pretiosus, ubi
tot colla piorum, Martyrij tinxo de=
posuêre Caput. Præterea reperiunt[ur]
plura antiqvorum Gentilium mo=
numenta. Demum

1744 Eadem occasione Navali, pran=
dium sumendo in La Dolo, favore
Nauræ

Adverte.

Nautæ gratis, circa 6tam vespertinam reduces pervenimus Venetias. Unde altera die idē 15. mediā 8va movendo cum PP. Pro̅alibus Polono, Lituano, Bavaro, Bulgaro et Socijs Eorundem ascendendo per Mare ad Latus S. Georgij penes portam Seccó et Pillestria, recedente Malatia probata a Ventoso turbine arrepti, et fluctibus potentioribus Cymbam in gyrum ducentibus, in altum Mare delati fuissemus, advenientibus tamen in præsentaneo periculo in una Navi sex Solidis Nautis, horum adjutorio eluctati appulimus ad portum Chioziæ jam post 3am pomeridianam, ubi apud PP. observantes aliquantisper morati, quia autem P. Guardianus inhumanum et charitate vacuum se exhibuit, Eundem Pr. Pro̅alis Polonus sine aenigmate bene lavit; Hinc conductis iterum 4. Nautis /: erat enim perdurans

perdurans Ventus contrarius:/ cir=
ca 4. movimus, et per Passum seu
Portam Brondolo, transeundo alte=
rum quoque Passum, pro nocte pene=
travimus ad locum Cavanella di La
dezi /: sic vocatur Fluvius in hoc Canali:/
inde mare ante 5tam agrediendo
iter, per Loreo Oppidum, ubi celebra=
vimus in Festo S. Raphaelis Archan=
geli, transeundo in Cavenella Nova
Portam agraticam, paulo post Veni=
mus ad celeberrimum Italiae
Fluvium Poo, ac per effluentem
abinde Canalem de ibra sero circa
horam Vespertinam transita in
Ponte obscuro porta ibidem pro No=
cturna quiete mansimus, sed pessi=
me accomodati fuimus; Hinc per
Novum Canalem /: ubi Status Ponti=
ficius incipit:/ summo mane mo=
ventes cum Currir, intra spatium 5 ve
Porce

Adverte

Venetijs usque ad Pontem ob=
scurum prope Feraram pro conducta Navi soluti sunt Philippi octo, idest f. 16. fuit autem Navis pro nobis PP. So=
lis Franciscanis conducta, nec alter admissus est.

Adverte

Currir pro una soma so=
luti sunt solidi seu f. 10.

30.

Horæ quadrantum venimus Ferrari=
am Civitatem. Altera die idest
18va Aprilis conducta prævie
occasione Curili pro 4. Philippis
cum PP. Provincialibus Bulgariæ
et Lituaniæ ac Eorundem Socijs in
Uno curru, movendo circa 5tam
Matutinam, Sumpto prandio in
Minergsio, pervenimus circa 6tam
Bononiam. Civitas Ferrariensis
est satis ampla et solida, ast pa=
rum populosa, in ea Ordinarius
est Cardinalis, quoad Temporalia
autem ex parte Pontificis guber=
nat Cardinalis alter ibidem resi=
dens, Sunt ibidem plures Religio=
sorum ac Monialium Conventus
Universitas est quasi sepulta, in=
ter alia Palatia singulare est
Residentis Reginæ Hungariæ.

Patre

Patres Reformati nostri ibidem non sunt, sed Observantes, qui amplum et pomposum Conventum habent, super quem S. Ægidius S. P. Francisci Assisiensis propterea flevisse fertur. Civitas autem Bononiæ Metropolis utpote Lombardiæ est, insignis, amplissima et populosa, ac bene munita, ab insignioribus ædificiis, singularissimis Palatiis et Templis, ac in his, artificiosissimis picturis repertis excellentissima, Hic numerantur Monasteria Virorum ad 40. Monialium vero ad 35. Patres Observantes ad Annuntiatam sunt in radice montis immediate extra Civitatem, Reformati vero in monte /: quamquam in Civitate pro directione Hospitium habeant :/ et distant 3bus horæ quadrantibus a Civitate, in hoc Conventu Reformatorum reperiuntur plura memorabilia

Adverte.

Adverte.

32.

rabilia, videlicet: Cella /: nunc Capella inhabitata a S. Antonio Paduano, Calix S. Bernardini Senensis, quo Sacrificare solebat, item Titulus Nominis Jesu, quem ipse vir Sanctus insculpi curavit in lapide, hicque in Ecclesia immuratus videtur ad Aram 2am minorem, e regione vero in alia parte sub vitro adest Scutum S. Joannis Capistrani, in quo Crucifixus cum B. Virgine et S. Joanne Evang.; Adest etiam unum Sandale et Soccus ejus S. Patris. Item Longitudo et latitudo Habitus S. P. nostri Francisci in materia Serica expressa. Item Habitus quem portavit B. P. Bartholomaeus Salutius. Item particula ligni illius ad quod Xtus Dominus in Carceribus Noctu alligatus fuit. Civitas autem /: in qua florentissima

tissima Universitas litteraria: magnum decorem habet à possessione Corporum plurium Sanctorum, Signanter à Corpore S. Dominici in Ecclesia Patrum Dominicanorum à Benedicto XIII. Pontifice ædificata, reposito, item à Sancta Catharina Bononiensi quæ in Monasterio Clarissarum, ex Ecclesia conspicitur sedens incorrupta, facies ejus nigra, circa labia vero et Mentum /: ubi Jesulus osculum fixisse fertur :/ alba apparet. Ecclesia Archi-Episcopalis à modo regnante Pontifice Benedicto XIV. magnificè ampliata, ab eodem plurima Clenodia ad Altaris ministerium deservientia, utpote Monstrantiam, Calices argenteos, et unum Aureum, cum Sepulchro et Imagine Nativitatis Domini. argenteis ac pretiosissimis Paramentis plurimis, dona=

ta

34.

Advertis.

In hac Civitate uti et Paduana in principalibus plateis potest homo continuò incedere sub Arcu.

ta habet. Aliæ Ecclesiæ pleræque sunt Majesticosæ, tum à Structura, tum etiam à singularibus picturis. Senatoria autem est vastissima, in qua Linea Meridionalis à pavimento in longum protracta horas designat; in hac Ecclesia adest etiam lignea Cathedra, in forma simplici, in qua S. Bernardinus noster concionari solebat. Accademia seu Omnium Scientiarum Institutum, est in Urbe ista famosissimum, in eo omnis generis animalia tam naturalia quam monstrosa, simulachra item et Corpora integra, naturalia alia, alia efformata, ac cuncta mirerabilia oculis objiciuntur, universæque Artes practicè edocentur. Civitas ista est quasi Respublica, Protectorem habet semper Summum Pontificem, cujus Legatus etiam continuò ibidem residet.

21ma Aprilis horâ 7mâ cum Patre

tre Provinciali Lituaniæ ac Ejusdem
Socio 2bus egit in uno curru per
Castel-San-Pietro /: ubi apud Obser=
vantes prandium Sumpsimus :/ Ci=
vitatem Imola, quæ alias Forum
Sempronii ad Ditionem Ravenna=
tensem pertinens, dicit /: hic jacet
in Cathedrali Corpus S. Petri Chry=
sologi :/ Castel Bolognyese /: hic di= Adverte.
tio Bononiensis terminatur :/ Veni=
mus pro Nocte ad PP. Reformatos
in Civitatem Fajenza seu Faventia,
ubi 14 Virorum, Monialium verò 8.
Claustra numerantur, et Corpus S. Pe=
tri Damiani in Ecclesia Cistersien=
sium honoratur. Unde

22da Aprilis circa horam quam
moventes per Forli /: latinè Forum
Livii :/ Civitatem, hic adsunt Patres
Observantes, dein per Oppidum For=
li Piccolo, alias Forum Pompili, ve=
nimus Civitatem Cesena, et apud PP.
Reformatos Noctem egimus, hinc
circa

circa 5tam Matutinam movendo, Oppidum Severiano dictum transeuntes, item fluvium Rusche, in cujus rippa, demissior Columna Inscriptionem hanc refert: Hic Italiæ finis olim Rubicon. et Pagum S. Justinæ per Pontem ab Augusto erectum, et Civitati A-Rimini proximum, in Camgre introducentem, venimus pro Prandio ad PP. Observantes; Hic in eadem Civitate videtur etiam Arcus ab Octavio ædificatus, sub quo communis via est. Ex hoc loco progressi post 1mam, pro nocte venimus ad Pagum Catholica.

24. Aprilis. horâ 5tâ moventes venimus in Civitatem Pisauro /: Latinè Pisaurum :/ pro Prandio ad PP. Reform. ubi gratiosus Conventus

Adverte. Hic Marchiæ Provincia incipit, In hac Urbe, quæ pulchra et bene regulata est, ac in Manibus Solida, apud

Clarissos

Clarissas Moniales habentur duo
Corpora incorrupta post Altare
majus ad intra collocata collatera=
liter, et ab exteris per fenestrellam
visibilia, Beatarum nempe Sera=
phinæ et Felicis cum his Inscriptio=
nibus ad extra positis et quidem in
Cornu Evangelij: B. Seraphina jam
Domina Pisauri, inde Præses hujus
Septi, nunc Beata super cœlos. obijt
1478. ex parte vero Epistolæ: B.
Felicis hujus Cœnobij Abbatissæ
Corpus hic jacet, anima stat in
cœlo. obijt 1444. Apud PP. Conven=
tuales autem est Corpus B. Miche=
linæ in Arca marmorea penes
Aram, hujus Beatæ ad Latus Epi=
stolæ in pariete collocatæ, ubi legitur
inscriptio talis: Anno 1376. post
Xtum natum, Sancto ab hoc corpore
felix anima B. Michaelinæ obijt Ord.
S. P. Francisci Pisauri, Patriæ Patro=
næ

næ, in cælum evolavit. In hac Ecclesia in alia Ara collaterali adest etiam Crucifixus miraculosus, qui B. Michelinam viventem allocutus est. Cum pto prandio apud PP. Reformatos statim post 1mam movimus, et penes muros Civitatis Fano bene solidæ /: ubi P. Provincialis Provinciæ Saxoniæ S. Crucis alias bene sanus repentine desiit apud PP. Observantes 22da Aprilis :/ præcise per pontem sub quo mirabilis aqua lapsus in mare decurrens, venimus pro nocte in Civitatem Sinigaglia, latine Sinogalia, hæc est bene murata, et sedes Episcopi.

Unde 25. Aprilis mane hora 6ta moventes, sicut pridie post meridiem immediate penes Mare, ita hoc matutino tempore toto, penes illud descendendo venimus Anconam horâ 1mâ ad Patres

tres observantes, non adsunt enim
Reformati, Civitas ista fortis et
pulchra est in valle collocata, in
una parte pro antemurali ha=
bens ipsum Mare, ad quod se pro=
tendit, in alia parte verò montes
et valles, in ijsque locata ædificia
et Vineas non nihil delectantia, et te=
net Principalem totius Italiæ Por=
tum, habet annexam Arcem, in qua
Milites Pontificij, sed pauci, nec ex=
tranei in illam admittuntur. Inferi=
us ad Porticum prope, intra aquas
Marinas à Clemente XII. est Tem=
plum Lazaretdum pro Mercato=
ribus ex longinquis Regionibus
adventantibus ad faciendam Con=
tumaciam ædificatum est. In Civita=
te ista sunt etiam Hebræi nume=
rosi in uno circulo, sicut Venetijs
conclusi habitantes, et quia sine
barba incedunt /: uti in alijs Italiæ
partibus :/ pro signo distinctivo
à

á Xtianis supra Capitellum pilei
assutam rubram materiam seric=
am deferunt, Synagogam habent
solemnem. Hic residentia ē Epi=
scopi et alterius Cesti nomine
Pontificis Protectoris Civitatis. Ad=
sunt tria Corpora Sanctorum in
Cathedrali, Arcis inclusa: apud
Franciscanos autem videtur incoru=
ptum Corpus B. P. Gabrielis de An=
cona nostri ordinis, qui obijt 1456.
et est ex Alumnis Provinciæ istius
de Marchia, cujus Conventus prin=
cipalis est Anconitanus, uti et hæc
Civitas Marchiæ Metropolis, in qua
ob frequentia homicidia experta
sub pœna triremium cautum ē,
ne quis cultrum deferat. Hæc Pro=
vincia Marchiæ numerat Con=
Adverte. ventus 49., Fratrum tamen nume=
rus parum excedit numerum
Ab Ancona usque Romam 900mum. Marchionatus iste, ob
situm

Situm et fertilitatem comuniter vo=
catur Hortus Italiæ; sed ista
Provincia PP. Observantum debe=
ret vocari Hortus Miseriæ, - - -;
quia miserrime vivunt. Ab hac
Civitate Anconitana usque Ro=
mam bibitur Vinum Coctum, quod
nonnisi bene adaquatum Sanita
ti conducit; Hinc post q̃nam

27. Aprilis. movendo venimus
hora 2da pomeridiana Laureti,
quod est Civitas parva, populo=
sa, locata in Monte, cum muris,
Suburbium habet ad partem unam.
Habet et Episcopum residentem
cum Canonicis Choralistis; hic
resident quoque plures diversorum
Ordinum Religiosi, sed omnes in
Sacræ Domus Lauretanæ Ecclesia
celebrant, præter hanc enim non est
ulla alia Ecclesia.

passim bibitur
Vinum Coctum.

Adverte.
A Bononia
huc usque
pro una oc=
casione a per=
sonis 5ve, so=
luti sunt Au=
rei octo.

Prodigiosa

42.
Adverte.

Prodigiosa Sacra Domus Lauretana ex tegulis constructa, quanta Spirituali laetitia afficiat hominem: quantúmve ad intra et extra /: videlicet in Thesaurario :/ habeat thesaurum? indicibile est; In ea ad Altare in muro collocata est nigra B. Virginis Jesulum tenentis Imago, á S. Luca ex ligno Cypressino Sculpta; adest etiam Scutella /: ex Materia fictili :/ unde SSma Mater cum Filio suo Jesu cibum Sumpserat; Haec conservatur in S. Domo cum alijs duabus minoribus consimilibus Scutellis, et vestibus SSmae Deiparae quae Sunt rubei coloris ex lana Cameli, et Sub Sigillo occlusae tenentur, per Vitrum tamen videri possunt. adest etiam velum B. Virginis; ex Capillis item Ejusdem, et ex labore Manuum, quae ut praefata conspiciuntur, armariolum verò ad parietem

tem applicatum argento obductum
viderí ab intus etiam et palpari po=
test. Sacra ista Domus habet por=
tas 4. attamen per tres solum pa=
tet aditus communiter, supra 4.
istas Portas, sequentes versus di=
stributivè nempè per Distichon le=
guntur: in Prima quidem Porta
Nullus in Orbe locus, luceat Sanctior
isto. Quaque cadit Titan, quaque
resurgit aquis. In 2da.
Sanctior hæc Ædes quam sacra
Principe Petro; Verbum ubi con
ceptum, nataque Virgo Parens. In 3a
Templa alibi posuere Patres, sed
Sanctius isto; Angelica hic turma
Virgo Deusque locant. In 4ta.
Horus timeat quicunque intrare
Sacellum; In terris nullum San=
ctius Orbis habet.
Præterea supra duas Portas adhuc
sequentia leguntur: Ingredientes
cum armis sunt excomunicati.

Item

Item supra præ nominatas tres: Indulgentia Plenaria etiam per modum Suffragij. In parte autem Posteriori S. Domus seu Capellæ sunt insculpta sequentia: Christiane Hospes, qui pietatis, votive causâ huc advenisti; Sacram Lauretanam Domum vides divinis Mysterijs et miraculorum gloria toto orbe terrarum Venerabilem. Hic Sancta Dei Genitrix Maria in lucem edita, hic ab Angelo Salutata, hic æternum Dei Verbum Caro factum. Hanc Angeli primùm è Palæstina in Illyricum transvexêre ad Tersactum oppidum Annô Salutis 1291mô Nicolao III. Summo Pontifice Triennio post, initio Pontificatûs Bonifacij 8vi in Picenum translata prope Recanetum Urbem in hujus Collis Nemore eadem Angelorum operâ collocata est; ubi locô

locô intra Anni Spatium ter com-"
mutato, hîc postremò Sedem divi-"
nitùs fixit, anno ab Inde 300. Ex"
eo tempore tam Stupendæ Rei no-"
vitate vicinis populis in admira-"
tionem commotis, tum deinceps Mi-"
raculorum famâ longè, latéqve "
propagata. - - - Sancta Sac. Do- Adverte.
mus magnam apud omnes gentes "
venerationem habuit, cujus Pa-"
rietes nullis fundamentis subnixi "
post tot Sæculorum Ætates integri "
stabiléscpve permanent. Clemens "
Papa VIImus illam marmoreo "
ornatu circumqvaqve convestivit "
Aº 1525. Clemens 8vus Papa "
Maximus, brevem admirandæ "
Translationis historiam in hoc La-"
pide inscribi jussit Aº 1595to. An-"
tonius Maria Gallus S.R.E. Presb."
Card. et Eppus Auximi Sacræ Do-"
mus Protector faciendum curavit."

Fi

"Tu piè Hospes Reginam Angelorū
"et Matrem Gratiarum hîc religio=
"sè venerare, et ejus meritis et pre=
"cibus à dulcissimo Filio Vitæ Auctò=
"re, et peccatorum Veniam, et Corporis
"Salutem, et æterna gaudia consequa=
ris. Ex his patet consistentia Sa=
cræ Domûs, quæ ab intus habet nu=
dissimos Parietes, intra eos tradu=
ctas trabes, hinc inde frustratim
ad partem Superiorem apparet
incrustatio; Campanulæ quoque
duæ cum Sacra Domo adductæ
circa fornicem /: qui totus niger et per
oblongum rotundus est :/ appensæ con=
spiciuntur; Præter alias ingentes ar=
genteas Lampades in Navi Sacræ
Capellæ immediatè ante Imaginē
Sacram ordinatè pendent viginti
duæ Majores Aureæ.

Adverte. Quòd ad Aram in hac
Sacra

Sacra Capella, uti et ad Aram
erectam ad extra in Frontispicio
Ejusdem Capellæ ad Annuntia=
tam dictâ=, omnia Sacra cele=
brantur ad Intentionem S. Do=
mûs, pro quibus licet nullum Sti=
pendium detur Extraneis, tamen
difficillimè admittuntur ad cele=
brationem, propter occurentium
multitudinem, hinc pro faciliori
accessu mediô Pænitentiariorum
de Societte Jesu impetrari debet
Scheda á Regijs Capellanis Regni
Bohemiæ vel Domûs Bavaricæ
aut Reipublicæ Venetæ /: qui Sin=
gulis diebus in S. Capella pro Se=
renissimis Domibus celebrare So=
lent :/ eâ ad Supplendam Capella=
niatem obligationem impetratâ,
et remonstratâ Sacristæ, facilè
admittit, et nec denegare potest.
Ad partem Superiorem in Loco
Schirollo, distante hinc duabus
horis

horis est Xtus fixus Miraculis clarus in Ecclesia Parochiali, sunt ibidem etiam PP. Observantes.

Adverte: Laureto /: conducta occasione pro 9. aureis, una cum intertentione usque Romam :/ movimus: 2da Maji circa horam octavam cum 2bus Mulis Neapolitanis et per Reganati transeundo fluvium ante Macerata quae est Metropolitana Marchiae /: ibidem prandi sumus, pro nocte venimus in Civitatem Tolentino, ante quam est fluvius Chienti; in his locis sunt PP. observantes.

intellige: civitas nempe principalis

Hinc autem 3a Maji celebrata mature Missa apud PP. Augustinianos, ubi in Arca ferrea corpus S. Nicolai Tolentinas habet, circa 8tam movimus, et per montana in magna pluvia post prandium venimus ad locum Seravalle dictum, et hic propter continuam pluviam

pluviam etiam noctare primus
coacti, unde circa 6tâm moventes
Superatâ post duas circiter Leu=
cas Marchiâ, penetravimus Um=
briam, hic intra altissimos Montes
et horribilia præcipitia in Lateri=
bus Montium angustissimum Stra=
tum alpinum tenentes non sine
angustijs appulimus Civitatem
Fulignij circa mediam 11am ubi
apud PP. Conventuales in Ecclesia
collocata Corpora incorrupta Stæ
Angelinæ videlicet item B. An=
gelæ ac B. M. Iacobi et Philippi,
Ord. nostri veneratus sum; sumpto
autem prandio, devotionis gratiâ
á dextris ab hinc situatum: / diver=
timus Assisium, quô intra mediam — Adverte.
3tiam horam transeundo pero
Civitatem Spella feliciter per=
venimus circa 6tam, Hospitium
capientes apud PP. observantes ad
Mariam Angelor. de Portiuncula,

quorum

50. quorum Conventus /: alter enim Dic

Adverte non existit :/ est amplissimus, habet

ordinariè Fratres de Familia 130.

et Duplex Refectorium, unum Comune,

alterum pro Generali Capitulo or=

dinatum majus, et hoc in Longitudine

est 80, in Latitudine 17. Passuum.

Locus ipse ad Mariam Angelorum

in pulchro situ, adjacent ei Diver=

soria et pauciores Domus, dicitur

autem Angelorum quia S. Pater

Franciscus in Ecclesiola de Porti=

uncula /: quam à Patribus Benedi=

ctinis cum annexo Spatio impetra=

verat :/ frequentiores Angelorum

Concentus ibidem audivit, ac in Ca

etiam Notas Indulgentias Portiun=

culanas dictas ab ipso Xto Domino

benignissimè elargitas accepit, un=

de hanc Ecclesiolam Matrem

esse voluit totius à se Instituti Sacri

Ordinis; Est autem in hoc ipsissimo

Loco erecta Magnifica Ecclesia

cum

cum insigni Cuppa in medio, sub qua
cum Antiquis Muris, Altari et
tecto, integrè perseverat [Imago
of B. Virginis Annuntiatæ picta
in assere, quæ olim cum S. Fran=
cisco loquebatur, ~~altare~~ arulæ est to=
ta[x] argento subductam, et facies
B. Virginis et Angeli Salutantis
sicut alia prodigiosæ " juxta morem Patriæ
velo tecta,
dum Hæc remoto velo Advenis
monstratur, Ministri induti Can=
delis accensis accedunt, et omnes
Campanæ pulsant; Ecclesiola
ista habet duas portas, à parte ante
unam, alteram in latere dextro,
utraque sat amplam, et sicut anti=
quas Portarum Clausuras ita et
in Muro ad extra S. P. Benedicti
Imaginem pictam retinet. Est au=
tem Ecclesiola ista in longitudine
20. in latitudine vero 8. passuum.
Præterea prope Ecclesiolam istam
ad 15. circiter passus, intra Ecclesia[m]
videlicet

Dicta Ecclesiola seu
capella Porti
unculæ, ubi vi"
detur

Adverte

videlicet majorem, est Capella una, quæ fuit Cella S. Francisci, et in qua mortuus dicitur, et hæc antiquam suam rudem portam retinet; ad hortum autem Conventui adjacentem est et alia Capella dicta de

Adverte:

Rosis adnexa Muro Conventûs sub=terranea, in hac S. Pater meditari et se flagellare solebat, ubi dum tentatus fuisset, à Spiritu infernali, otyus se proripiens in Spinetis Rosarum se volutando cruentavit, unde Rosetum illud in hanc usque diem virescens, foliola quasi San=guine aspersa et rosas sine Spi=nis refert; supra hanc Capellam verò subterraneam, á S. Bonaven=tura ædificata alia actu extat. In Sacristia recenter post mortem S. Patris est ejusdem Imago depicta super asserculum supra quem Vi=

Adverte

vus et Mortuus jacuit. Ecclesia de Portiuncula distat unâ bonâ horâ

à

à Civitate Assisio in monte colloca=
to, ubi Patres Conventuales seu
Minoritæ insignem Conventum
habent, in eo aluntur Fratres ad 120.
habet duo Refectoria unum am=
plissimum, videlicet in longitudine
85. in latitudine verò 18 Passuum
communium, Ecclesias pariter amplis=
simas et insignes duas, Unam nempe
supra alteram, inferior est obscura qui=
dem, tamen communiter Divina in hac
persolvunt; in ista reconditum est à
Gregorio 9no, Corpus S. P. Francisci — Adverte.
sub altari majori, in medio gradu=
um per foramen /: ubi solum intro=
spici potest :/ demittuntur aliquantis=
per tres lampades ardentes, sed ab
introspicientibus ob magnam obscuri=
tatem profundi nihil distincte videri
potest, nec quidem parietes deorsum=
versus, taceo, Sacrum Depositum. In
Sacristia adest vera effigies S. Patris
et S. Claræ depicta, item Ejusdem
Sancti

54. Sancti Patris propria Manu Scripta
Benedictio, et Fratri Leoni Submissa,
item Sandale, et Fibriatra á S. Clara
confecta et donata, Bulla originalis
Innocentij IV. primam Regulam
approbantis, et alter thesaurus pretio-
sus pro Ecclesiæ ornatu &c. In exteri-
Advertē. ori parte Civitatis inferiori sunt PP.
Reformati ad S. Damianum in Colle,
hi in magna rigiditate vivunt, neo
propè 30. Conventus iste primitùs
erat Sororum Clarissarum, in quo
Venerabilis Mater S. Clara cum
49. Sororibus vixit, uti in Choro in=
teriori in prædicta Ecclesia, Ea=
rundem Nomina descripta hoc or=
dine visere licet:
Sancta Chiera Abbadessa.
Agnese.
Filippa.
Giacoma.
Illuminata
Cecilia

Egidia.
Agnese 2da.
Anastasia.
Agnese Terza.
Christina.
Giacobina.
Balduina.
Mansueta.
Amata.
Benvenuta.
Benricevuta.
Consolata.
Andrea.
Aurea.
Leonarda.
Agatha.
Felicita.
Angelucia
Felicita 2da.
Mazzariola.
Maria.
Gregoria.

Maria 2da.
Giovanna.
Menetesa.
Giovanna 2da.
Bennata.
Lucia.
Elia.
Matthia.
Chiara 2da.
Stella.
Lea,
Beatrice.
Bartholomea.
Prassede.
Erminia.
Daniela.
Chiarella.
Pacifica.
Versera.
Latitia.

nro 49.

quæ postea, ædificato Conventu ad S. Georgium in Civitate Assisiensi (: ubi S. Franciscus pluribus Annis mortuus quievit :) translatæ sunt, ab egressu autem Sacrarum Virginum Adverte nostri inhabitantes Conventum istum ad S. Damianum ob reverentiam S. Claræ et Sororum ejus olim incolentium nihil in eo immutarunt, et nec parietes quidem dealbaverunt, unde locus iste spirat magnam Sanctitatem, in eo videns cuncta Supellectilia quibus S. Clara cum suis Filiabus usa fuit, in Refectorio extant omnes Mensæ et Scamna, fenestrella item ad Cellarium directa ubi ad preces S. Claræ vas vacuum cœlitus repletum, haustum est; Item in hoc Refectorio præsente Gregorio Papa IX. prandere parato, ex Ejusdemque mandato

dato S. Clara Mensam benedi=
cente, manducantibus Sororibus
in pane Cruces aparuêre.

Ingrediendo tunc Conventum
deductus fui ad Cellam, in qva S.
Clara mortua fuisse dicitr. Hic lo= Adverte.
ci integre extant: Cellæ Sororum,
Dormitorium, Infirmaria Domus
Capitularis seu Cubiculum pro la=
bore Virginum deputatum, Ora=
torium S. Claræ, ubi conservabatr
Sanctissimum, qvô per S. Claram
Saraceni Conventum invadentes
et Muros ejusdem jam ascendentes
fugati sunt; extant etiam portæ
/: sed clausæ :/ per qvas S. Virgo
Venerabile Sacramentum in Dormito=
rio deferendo transivit. Extat
præterea ad intra Chorus Virgi=
num cum Stallis, pulpitis et de=
scriptis ibidem Virginum Nomi=
nibus, prout tempore S. Claræ fuit,

nec

nec licet quidquam ex his auferre
sub poena Excomunicationis. adẽ
Adverte etiam in ipso Choro ad Sinistram
quidam Pratus, in quo Francis=
cus a Parente persecutus apertô
dum eo fugeret, pariete, se occul=
tavit. Ecclesiola manet in sua
antiquitate, nec dealbatur unquam,
haec primitus erat Parochialis
sub cura PP. Benedictinorum, quam
Franciscus adhuc saecularis mul=
tum venerabatur, et dum oblatam
ab eo pecuniam pro reparatione
Parochus accipere noluisset, illam in=
jecit in extantem etiamnum fene=
Adverte. strellam. Hic jacet S. Antonij
de Stronconio ordinis nostri Cor=
pus, totum quantum incorruptum,
post multos Annos depositionis suae
levavit caput, quod actu etiam eleva=
tum tenet, in palmo ejusdem rubi
cunda

cunda aparent lineamenta. In Eccle-
sia sunt recondita plurima Sanctu-
aria, inter quæ videntur ex habitu
S. Francisci item ex ejusdem vulnere
lateris effluens sanguis in ampula,
item ex habitu et velo S. Claræ, item
Campanula /: quam et ego pulsavi :/ quâ
ad Sorores convocandas S. Clara
usa fuit. Et plura alia.

Adverte.

Ab hinc translatæ Virgines Claris-
sæ actu manent in Civitate Assisij
prope portam inferiorem ad S. Geor-
gium, quam Ecclesiam antiquam
habent intra septa Monasterij, in
exteriori verò Ecclesia sub Ara
majori repositum est et conclusum
eô modô Corpus S. Claræ, uti S. Pa-
triarchæ Francisci apud PP. Conven-
tuales suprà relatos, in circumfe-
rentia autem Cratum seu Cancellorũ
nunc dicti Altaris majoris legitur hæc
Inscriptio: Sub hoc Altari a Clemen-
te IV. Pontifice proprijs manibus con-
secrato, Dominica 1ma et die 6ta, 7ma,

Annô

Annô 1265, requiescit Corpus Divæ Claræ, Dominarum Pauperum Primiceriæ; Ornatum fuit Aô 1652.

Adverte. In Conventu isto Monialium extat, ex Ecclesia per fenestrellam visibilis, Crucifixi picta Imago, quæ olim in Ecclesia ad S. Damianum collocata, et S. Franciscum adhuc Sæcularem al=locuta fuit his verbis: Vade Francis=ce repara Domum meam. Imago ista alias clausis oculis, demisso capite, mortui faciem repræsentabat, post locutionem verò apertis oculis ele=vatum Caput refert. Civitas ista habet ædificia et situm gratiosum, meris tegulis strata est, sed populo vacua.

Adverte. In media circiter Civitate adest et alia Patrum Reformatorum no=strorum Residentia erecta ex Domo Parentum S. Francisci, hic memora=bile est: quod ubi erat Cubiculum Francisci quâ Sæcularis, ibidem lo=cata est Ara Major in Ecclesia, in qua ad latus videtur efformatus Carcer,

in

in quo Franciscus à Parente, intentum illius impedire volente, inclusus fuit; in altera parte Ecclesiæ /: locus ad modum Capellæ formatus:/ extat originalis porta olim ingressum præbens Domui, per hanc Angelus ingrediens obviam Matrem Francisci prægnantem monuit ut si felix in partu esse vellet, Stabulum suum intraret, ipsa hocce Angeli Monitum secuta felicem edidit partum, ipsum videlicet Franciscum enixa, ac in loco Stabuli per plateolam à Residentia Reform. separati est Capella in honorem S. Francisci sub cura Conventualium; In Ecclesia autem nunc nominata multa Sanctuaria videntur, inter alia insignis parla Stæ Crucis, sanguis S. Laurentij in ampula, Capilli B. Virginis Mariæ, et plurimorum aliorum SS. reliquiæ. / Denique in Frontispicio repetita hujus Ecclesiæ hanc Inscriptionem / legere est: Facta Dei Templum, Francisci tecta Parentum;

Carcer, ubi est passus Vincula paterna manus.

In recessu vero ex Portiuncula Fulig-
nium versus, immediate penes viam
est locus Rivo-Torto nuncupatus,
media circiter hora à S. Maria An-
gelorum distans, ubi nunc PP. Conventua-
les resident, hic primitus /: antequam
nimirum in Portiuncula habitationem
elegisset :/ S. Franciscus habuit cum So-
ciis suis Residentiam, Extat hic in Ec-
clesia Ipsius Cella originalis /: quae est
nunc Capella :/ Caminus adnexus, et in
alia Cella parte exteriori ergastulum,
ubi in aspere nocturnam cepit quietem.

Adverte. Hic contigit, quod Francisco in Civi-
tate Assisy existente, et Fratribus ob-
dormientibus pro persolvendis Matu-
tinis, noctu igneo curru advolans, eos-
dem ad perficiendas Divinas Laudes
excitavit.

6ta igitur Maij immediate post 5tam
ex Portiuncula moventes, iterum per

Fuligno

Fulignum /: quae Civitas est populosa :/
redeuntes, pro prandio venimus
Spoletum /: haec est Civitas cum Casti=
llis Moenibq; in parte, locata in Colle :/
inde pro nocte appulimus in Civita=
tem Terni, seu Interamne, Locus iste
est in plano gratiosus et populosus;
Postea 1ma Maij mane circa
4tam expediti per Civitatem Nar=
ni seu Narniam quae in altiori
loco sita est /: ubi Ptres. observantes
uti et in Civitate priori :/ circa 9nam
venimus Otrigoli, ubi celebratâ
Missâ, refecti, circa 1mam moventes
per Borgetto et postea Civitatem
dictam Civita-Castellan pro nocte
appulimus et mansimus in Rhig=
nfano, unde circa 2tam arripuimus iter,
transeundo Castel-novo ante 11mam
venimus Romam hac ipsa die nem=
pe 2da, dispensatum enim fuit â
Rmo̅ ssimo Patre Grali, quod duabus
diebus

64.

Adverte.

A Laureto usque Romam ⁝ si exigua quædam interjecta excipias spatia: sunt mera Montana.

diebus ante quam Maij præfixum utpote terminum intrare credidit, et ideo altera die nempe qua Maij vocales se legitimantes cum exhibitione Majoris Sigilli Provinciæ et a Diffinitorio allatorum Testimoniorum, alia scripta Rmo Diffinitorio considente præsentârunt ibidem Reverendissimo Patri Ministro Grali utpote Præsidenti.

NB. Modum Electionis et alia quæ hac occasione intervenerunt, vide in fine hujus Diarij.

Quæ autem Romæ momentosa sunt, facile percipies ex libello Angelus Dux Viæ intitulato, conscripto a quodam Paulino Provinciæ Viennensis in Typographia Scodensium Viennæ ex= perilibili.

Iva

28va Maÿ finita Processione So=
lemnissima Corporis Xti, quam ipse
Summus Pontifex duxit et etiam
præsens aderam, hora 12a abivimus
ex Conventu, et in Suburbio prandi=
um sumpsimus, ab hinc recedentes
per Ala Storta et Bakano venimus
pro Nocte ad Pagum Monte Rose.

Hinc 29na Maÿ per Ron=
ciglione superato ingente Monte
in cujus Cacumine est Posta circa
19am appulimus Viterbium, cele= Adverte.
brato prævie Sacro in Suburbio
apud PP. Dominicanos in introi=
tu ad Civitatem venerati sumus
apud Clarissas S. Rosam incorru=
ptam, hæc Civitas est quadris la=
pidibus exposita et satis honesta,
sumpto prandio penes Civitatis
Monte-Frascone portam, et postea
Lacum Abolsena venimus pro
Nocte Abolsenam oppidum, ubi
Frascone est Civitas pulchra, tritici
in

in Diversorij Muro, imposito Lapi=
de hæc inscriptio de quodam Ger=
mano legit: Propter multum est,
est, Dominus meus mortuus est.

Inde 30ma May hora 4ta
moventes per grotte, di San Lo=
renzo, ingente monte superato,
per locum aqua-pendente/: post

Adverte: hunc locum a Ponte centino inci=
pit Status Florentinus:/et alia Lo=
ca transeundo venimus ad Solita=
rium miserum Diversorium No=
vella nuncupatum circa 11am, in=
de per horribilem montem Radi=
cofano longiorem appulimus ad
Domum Postariam in pede Ar=
cis positam, prope hanc Postam
est etiam PP. Capucinorum Mo=
nasterium, infra montem Diver=
soriam exiguum, pons ligneus,
et Posta Ricorsi, post hanc circa
3am penetravimus ad alterum
locum Posta Scala dictum, ubi

et cibos habuimus ex ovis sed lurci=
dissime cum oleo confectos et lactu=
cas abjectissimas et amaras.

31ma Maij celebratis in Aurora
Missis penes S. Quiriacum oppi=
dum in monte positum /: unde à
sinistris in bona distantia videba=
tur in alio monte situata Civitas
Monte-Alcino:/ transeundo Tor=
nieri Oppidum, pro prandio ve=
nimus ad Pagum Lucignano, po=
steà per Monterone Pagum et
Civitatem Senam /: quæ magna
et gratiosa est ac ex meris tegulis
strata:/ transeundo, noctavimus
uno ab hinc Milliari in Osteria
seu Diversorio Solitario, in intro=
itu autem in Civitatem Senensem
in Porta solvi debuit pro reculis
et Curru unus Paulus.

1ma Junij penes Postam ante
Staggia Poggibunzi per Taber=
nelle oppidum venimus ad Montem
magnum

magnum, ubi oppidum Barberindi-
valde, hic celebrato Sacro prandi=
um sumpsimus, tandem per Civita=
tem San-Cassino transeundo, circa
7mam appulimus Florentiam ubi
in Hospitio apud Reformatos nostros
divertimus, Conventum enim habent
extra Civitatem ad tria Milliaria
Adverte italica; Civitas hæc gratiosa est in am=
plitudine facile attingit Viennam,
non tamen habet domos ita constri=
ctas, nam horti et alia Spatia viden=
tur in ea, Strata est per totum latis
lapidibus planis, in hac Principe
locum tenet Magni Ducis Palatium,
quod præter magnas Mensas ar=
genteas Picturas artificiosissimas
varia quoque Supellectilia ex auro,
argento, et pretiosis lapidibus mi=
rô artificiô confecta continet. Sunt
hic etiam Basilicæ nonnihil magni=
ficæ, Cathedralis insignis est à tur=
ri et Cuppa, in eâque existente pi=
ctura. Sancti Laurentij quæ est

Ducalis

Ducalis, et licet 140 annis ædificetur, nec
dum tamen est perfecta, hīc magna Advertē!
Majestas est in Capella /: quæ actu
quoad Cuppam instauratur :/ ubi Flo=
rentinorum Ducum monumenta, mi=
ra arte, ex marmoribus exquisitissi=
mis, resplendentibus ut Crystallum
et lapidibus pretiosis videntur per
circuitum expressa, murus enim
hujus Capellæ ex his constat. Apud
PP. Carmelitas habetur specialis
Capella ornata, in honorem S. Mariæ
Magdalenæ de Pazzis erecta. Apud
PP. Servitas verò et Basilica est
singularis et Capella miraculosa B.
V. Mariæ de Annuntiata, hujus
Imaginis ipsi et Angeli salutantis
facies ab Angelo traditur picta, Ec=
clesia ista magna et pretiosa Cleno=
dia habet, etiam duo Nummi videntur
ibidem ex illis, quibus Judas Xtum
vendidit: Franciscani Observan=
tes hīc habent duo Monasteria, et

pertinent

pertinent ad Provinciam Tusciæ uti etiam Reformati, Monialium verò diversarum numerantur 60. Clau=strà. Carthusiani sunt extra Civi=tatem in Monte Romam versus;

Adverte: Hic in Porta Civitatis solent adventantium currus tam in introitu quàm exitu rigidè exa=minare, nos tamen ad preces visi=tati non sumus. In Territorio Florentino præsertim ad Partem Ro=manam sicut et Assisiensi et Valle Spoletana sunt Olivera amplissima.

2da Junij quia tota die pluit, pausavimus Florentiæ.

3tia Junij circa mediam 5tam movimus, et superato excelso Monte, qui statim a Civitate incepit, transe=untes Vaglio et San Pietro de Servi pagos, pro prandio circa mediam 1mam venimus ad Oppidum Scar=peria, hic pro una scutella jusen=li bubulis cum tria ova habentis sumpsi ob infirmitatem enim mihi aliud

comedere

Adverte:

Româ usque Bononiam, Aurigæ Solu=ti sunt aurei 14. et R. 2.

comedere non licuit:/ unum paulu[m]
qui facit 20. ʀ. exegerunt. Hinc
hora 2da iter prosequentes post
unum quadrantem capimus scan=
dere horribilem montem Jugum
dictum, ubi scissis petris in latere
Montis sat stricta et horrida via
præbetur, superato isto Monte,
post 7mam appulimus in Oppidum
Florenc-Biola pro nocte, hic quoque
pro una scutella jusculi unum
paulum solvere debuimus. Dein

4ta Junij: ab inde ascendendo
Montem per pagum Pietra-mala
Fettigare /: hic erant Vigilice ob passu/
post ½ horam attigimus duas Capel=
las cum insignibus statum Ducalem
et Papalem distinguentes, item per
Scaricalasinum Oppidum, venimus
Lojano /: ubi Posta :/ pro prandio,
iterum pro scutella jusculi solu=
tus est paulus, tandem per Pianoro
Oppidum /: ubi Posta :/ venimus in te=
nebris Bononiam, ubi divertimus
in

Adverte: 71.
Moneta argē
tea Cæsarea
non amplius
valet nec ac=
ceptatur seu in
Stati Veneto,
seu Pontificio
seu Florentino.
Aurea quidem
acceptatur sed
in Florentino
Stati solum
pro 19 Paulis,
in prioribus
vero pro 20
Paulis.

Adverte:
A Roma usq[ue]
Florentiam
Semper mon=
tana, via per
totum lapidi=
bus strata, adeo=
que durissima
diversoria lu=
cridissima, et ex
pensæ majores
qum in parte
altera Laure=
tana.

in Hospitio Reformat. in Civitate.
Hinc /: unius diei mora tracta:/ con=
ducta occasione usque Mantuam
pro L. 18. movimus circa mediam 5ta
6ta Junii per Castel-Franc, tran=
seundo penes Fortalitium Fort-San-
Orban /: cui immediate adjectum est Cita=
del:/ venimus Modenam, ubi est Resi=
dentia Ducis Modenensis /: haec Civitas non
est adeo magna tamen gratiosa:/ et in
Diversorio Madodina extra uno milli=
ari distante prandium sumpsimus, ab
hinc post 2dam recedentes per oppidum
Rubère, pro nocte venimus in Civitate
Ducalem Reggio, haec melius cincta
est muro quam Modena, et etiam illa
amplior; Ducales Milites sunt in
utraque. Hic in Diversorio excedenter
taxati sumus.
7ma Junii post 5tam movendo per
Castel-Bosco, ad latus plura loca
minora relinquentes pertransito
fluvio Arosta pro prandio appu=
limus in Civitatem Guastalla perti=
nentem

nentem ad Ducem Mutinensem, Hinc horâ 2dâ moventes et transeuntes plures villas, tandem Venimus ad fluvium Pooh, quem mediô volatilis pontis trajicientes, venimus ad terram Reginæ nostræ, oppidum Borgo-forte in Rippa ista situatum, ac plura minutiora loca transeundo circa 8va appulimus Mantuam divertentes ad PP. nostros Reformatos pertinentes ad Provinciam S. Antonij Venetam. Una die ibi morati, prandium sumpsimus in Civitate cum Patribus Luciano et Romano, priore Gulaiani, posteriore Pálffiani Regiminis Campestribus Capellanis. Mantua intra Paludem collocata est, Fortalitium fortissimum, habet Citadellam continuativè adnexam, Pontes lapideos longiores in amplitudine facilè adæquat, si non excedit Viennam, de ædificijs tamen Magnificis gloriari non potest, Ecclesias duas habet insignes, illud singulare est quod in Macellis intra Civitatem

Adverte.

Adverte.

tatem Situatis nullo unquam tempore Musca observetur; Sanguis Xti hic conservatus solum in Parasceve monstrari solet.

Adverte. Conducta occasione usque Oenipontum pro Aureis 13.

9na Junij circa mediam sextam movimus, transeundo penes cinctum Oppidum Castion pro Prandio ad PP. Capucinos venimus ad Oppidum Villa Franka, quae habet immediate annexam arcem cum altissimis Muris, hinc circa 4tam progressi ad latus dextrum 10 circiter Milliaribus Italicis Veronam relinquentes per Oppidum Ussulengo penes fluvium Adissi ascendentes, relicto ex alia parte Pago Ponto, iter prosecuti, praefatum fluvium navali ponte multum turido trajicientes pro nocte venimus ad Pagellum Dolce, ibique in Diversorio cum Patre Grali Diffinitore et Provinciali ex Argentina

tina Provincia divertimus.

10ma Junij movimus circa $\frac{2}{5}$ et per Perri, Benigo /: hic ad media circiter horam est quedam Casula ubi iterum ex Venetto venit ad Terrenum Reginæ :/ Burgetto, et Elvo pagos /: ubi trajectus :/ Hala oppidum San-Marggareta, Bara-voli /: ubi iterum ad aliam partem trajectus :/ Marko, et lißdama, venimus pro prandio in Civitatem Roveredo circa mediam 1mam, quæ habet adnexam arcem, hic adsunt etiam ad extra prope muros Civitatis PP. nostri Reformati. A trajectu ingta Dolese usque huc Via est semper penes fluvium, sed difficillima, quia multum petrosa et ob angustiam periculosa. Hinc movimus circa 5tam venimus ad Volan oppidum, cui adjacet in Monte Præsidium Fort San-Urban, ubi tempore Belli germanica Militia illocari

cari solet, dein per pagum Piera et Sa=
lvan Oppidum venimus post Svam Tri=
dentum, haec Civitas ab quantitis per for=
tasse est major quam Posonium, ma=
jori ex parte habet maenia ex Marmo=
re indolato, Episcopus cujus est Princeps

Adverte: Imperii; In Ecclesia Cathedrali: ubi
Grale Concilium celebratum fuit: est Ima=
go Christi sculpta, ante quam Conciliu=
um terminatum fuit, et dicitur ad Decre=
ta Concilii ibidem finaliter perlecta,
Capite annuisse, in Ecclesia ex gradibus
marmoreis lapidibus impositis extru=
cta, praeter Antiquitatem et ante septem
annos erectum Novum Altare, ma=
jus, nil singulare videre est; In alia
Ecclesia ad S. Mariam Majorem
est Organum insigne, hic etiam Con=
cilii Patres suas sessiones habuerunt.
Sumpta admodum frugali refectione
apud PP. Reformatos extra Urbem in
monte locatos, ubi Noctem egimus, cir=
ca 1mam movimus, et per Lavies oppi=
dum, transeundo Pontem tectum,

Folang

Folarg, San-Michael et Salorno oppida, pro nocte venimus circa 9nam vespertinam ad Inya, germanicè Neimarck, hic jam germanicè loquuntur, adsunt etiam Capucini.

19na Junij. Manè ante 5tam progredientes per grosse et Ora, seu Aur pagos, item Broncsolt oppidum, transeundo Ees fluvium per pontem tectum Civitati proximum, venimus pro prandio Bulsanum seu Bozen, ad Conventum nostrum divertentes, Civitas ista non adeò magna, sed gratiosa est. Primum locum tenet quoad linguam germanicam ex parte Italiae. Et turris et Cathedralis Ecclesia è singularis, nostri Patres bene accomodati sunt habent gratiosam Ecclesiam, Altare majus singulare insignibus Reliquijs etiam integris sacris Corporibus ornatum, post 1mam hinc moventes per Bloman, iterum per tectum

pontem

pontem, fluvium transeundo per
Doltzvan et Kolman pagos venimus
pro nocte ad Oppidum Klausen, ibidem
apud PP. Capucinos noctem agentes,
mane post 5tam

13tia Junij progressi, circa 8vam ve=
nimus Brixiam continuo penes aquam
defluentem intra montes Aizach nomi=
natam, Civitas ista parva est, nil Ex=
traordinarij continens, Cathedralis
Ecclesia actu restauratur, Episcopus
est simul S. R. I. Princeps Oenipon=
tum et Hala sunt ipsi subjecta. Ibi
apud PP. nostros in Hospitio Sororum
Clarissarum Conventui adjecto et in sub=
urbio situato Missâ celebratâ gentra=
culum sumentes, post 11mam iter agre=
si per Mittervaldt, Mauss, Stadl
pagos ad noctem venimus ad PP.
Capucinos in Civitatem Sterzing.

Unde 14ta Junij per Gossen=
soss pagum superato Monte

Prenner

Brenner dicto): ubi Origo videlicet memorati fluvii Aisach, qui nomen retinet usque Bulsanum, abinde verò nominatur Eis, italicè la Dischè usque dum influit in Pooh; in isto monte est etiam Origo fluvii Sill intrantis in Oenum Oeniponti:) retrò quoque Griess ad prandium venimus Stainach, inde post 1mam moventes transeundo Motdr oppidum per montem Schien, qui vallem longiorem habet, nempe usque Oenipontum, quò, circa 7mam appulimus, ad Nostrúmque Conventum divertimus. A Stirczinga usque Oenipontum plerósque montes nivibus coopertos observavimus, et hac die altraj etiam pluviosa licet bene induti fuerimus, nonnihil frieximus. Civitas ista gratiosa est, sed parva, habet ad duas partes gratiosa Suburbia, fluvius Oenus ipsa alluit Civitatem, hîc Specialè ē, tectulum

Adverte.

lum aureum in Domo Civica longi=
tudinis et latitudinis plusquam duo
rum orgiarum, in una porta Civi
tatis Franciscanos versus in turri
sunt depicta insignia Regnorum
et Provinciarum Suæ Majestati Re=
giæ subjectorum. In Ecclesia
Parochiali est miraculosa Imago
picta B. M. Virginis Auxiliatricis, ibi
Adverte. dem sunt pulchra Clenodia pro Al
taris ornamento, adest etiam ex puro
auro fusa effigies Archi-ducis Infan
tis Josephi a partu triduani libras
sex et uncias 18 habentis. Fran=
ciscanorum Ecclesia cupro tecta,
est autem ibidem Monumentum
Maximiliani Archi-ducis in me=
dio Ecclesiæ collocatum, in quo ad
extra in Tabulis marmoreis albis
plexaque acta dicti Ducis miro ar=
tificio et rara subtilitate artificio=
sa sunt exsculpta; in duplici ordi=
ne autem in medio Ecclesiæ vi=
dentur Statuæ, hominis staturâ majo=
res

res, Maximiliani Cognationis Linea
exprimentes. Ad Cancellos Chori
verò /: qui uti Pataviani per trans=
versum intra Sanctuarium et Cor=
pus Ecclesiæ consistit :/ per ordi=
nem collocatæ sunt 24 Statuæ mi=
nores diversorum Sanctorum, hæ
communiter à plebe pro argenteis
habentur, sed in re non ita est, quia
ipsæ sunt solùm ex materia au=
ricalchô aliquantisper meliori.
Ad latus dextrum superius ha=
betur Capella /: ubi Sepultura est Fri
derici Archi-Ducis Tyrolis :/ dicta
argentea, propterea quòd in Altari
sit B. V. Statua argentea, cæterùm
nihil specialitatis in se habet, Orga=
num enim ibidem parvum, est satis
antiquatum, nec habet quidquam
singulare. Universitati præsunt
Patres Societatis, Ecclesia eorundem
est elegans, habetur ibidem Confrater=
nitas auxiliatricis Mariæ à duabus

sacris

Sacris nuncupata. Ex Aula Arch Ducali est transitorium tam ad Ecclesiam Parochialem, quam Patr Franciscanorum Chorum et Monasterium, hinc verò ad Collegium Jesuitarum. Extra Civitatem in Conventu Patrum Præmonstratensium habet realis lingua Draconis, quē occidisse fertur Gigas Haimanus qui ex lapide cum Socio efformatus ibidem videt. In arce autem Civitati adjecta, Domus Austriacæ singularissimus Thesaurus conservatur. Est autem hæc Civitas Tyrolicæ Metropolis.

17ma Junij mane descendimus Halam /: quæ ē in distantia duarum horarum :/ ibidem in nostro Conventu divertimus; Hæc Civitas major est quàm Oenipontum, sed sine suburbijs, Jesuitæ docent humaniora, et habent curam Gynecæi seu fundationis

Adverte. Regiæ ubi plures Domicellæ quasi

religioso

religioso habitu seu potius more antiquo vestitæ Conventualiter vivunt, habent singularem Ecclesiæ Thesaurum, ubi inter plurima pretiosissima Clenodia in quantitate unius longioris digiti Wirilis habetur ex ligno S. Crucis, item duo singularissima ostensoria ingentia, Calices pretiosissimi; unus etiam, uti et major Crucifixus aureus, habentur quoque circiter sex capita Sociar. S. Ursulæ, et alia plurima insignes Reliquiæ. Hic Altare majus est etiam singulare ubi magnum Tabernaculum Argenteum; Præterea in Civitate specialissimum est Coctura salis ex aqua e montibus per fistulas derivata, et Domus Monetaria, ubi non tantum operâ Manuum, sed etiam mediô aquarum cudunt Monetæ. Franciscani et Moniales Clarissæ sunt extra Civitatem. Adverte.

Hinc 17ma Junii navali occasione solus descendi Vacium distans itinere 4. horarum si homo pedescat

descat, diverti in nostro Conventu, locus iste licet habeat solum pro oppido, est tamen sicut Civitas gratiosus, hic alij Religiosi non stant praeter Nostros extra oppidum ad mediam horam habent Conventum Moniales Eremitarum S. Augustini, Institutum rigidius tenentes, Parochialis Ecclesia uti et Nostrorum est insignis, Conventus ambitus inferior uti et fornix est per totum depictus, hic ordinarie Novitij educantur.

Adverte. In Montibus huic oppido immediate adjectis sunt Aurifodinae.

20ma Junij Aquisita Oeniponti occasione, Navali gratuitò, eadem adventando Svachzium circa 7mā mane excepit, et conjunctus cum Pre Pro-Ministro, ab hinc movimus horā 9nā, et transeundo infra pontem Svachzensem et alium proximum penes Arcem Frodsperg ubi tot

fenestra

fenestræ, quot dies in Anno :/ perti=
nentem ad Comitem Tonosperg,
item penes pagos ad ripam situ=
atos Margaretden, Lienpach, Rotz=
hofes, ubi iterum pons, et e regione
Hortus Ferarum murō cinctus, per=
tinens ad dictum Comitem, item
penes Arcem Comitis Fasserssper=
ger, pagum Scilessek, ubi pons,
et Mineralium liquefactoriæ
fornaces, venimus ad Civitatem
Rothenberg, quæ habet annexam
Arcem, hîc substitimus, et horâ IIa
intravimus ad Patres Augustinia=
nos sicco prandio, quod etiam par=
chimonialiter datum fuit cum Ce=
revisia sola, accomodati ad Porta=
riam per Frēm Ianitorem, nullum
ex Conventualibus istis Sacerdotem,
minus Superiorem vidimus. Tan=
dem hinc post 2dam movimus, et la=
teraliter relinquentes Rotdentdal,
Kunkdl Pagos, ubi e Posta et Salis=

burgo

86

burgum versus intrat, item peres Fan=
geth et Ober-Lankonfen pagos adve=
nimus circa 5tam ad famosam et be=
ne consistentem Arcem Kuiffstein, quæ
in immediato monte trans aquam
alia arce Zellerpurg dicta et ante
aliquot annos restaurata solidatur;
ibi iterum est pons tectus per Ænum
fluvium, Hæc arx est amplificata et
solidata ante annos circiter 15. cum
annexo lateraliter et conjuncto Ru=
pertspurg. ad pedem seu fundamenta
arcis istius /: cujus fundamenta alu=
it Ænus :/ est oppidum imediate adjectum.
Hinc post moram unius horæ pro=
gressi reingredientes Pagum Ebbs à
dextris, post hunc vero à sinistris
molas, in quibus ferrum conficitur,
vulgo Hamer, uti et Audorff, ubi
Arx ab Austriacis copijs novissime
ruinata; in vicinia ista eo tum Pan=
durones multa damna fecerunt,
incinerando Domos, et Ecclesias ex=
spoliando, divertimus pro nocte ad

Solitarium

Solitarium Diversorium Mitgrafen nominatum à dextris positum, infra hoc ad mediam circiter horã est certum ædificium ad modum turris, et vocatr Pinchtrauzen, Turris ista distingvit Tyrolim à Bavaria, ab hac enim deorsum versus, est terra Bavarica, in sinistra verò Bavaria incipit à supra dictis Molis; è regione autem nunc memorati Diversorij trans aqvam sunt Patres Dominicani et Carmelitæ. Advertë

2da Junij. Movimus ex Hospitio circa mediam 4tam et relingventes à sinistris Fispach arcem, a dextris verò Schloss-pajern venimus ante 7mam Rosenhaim oppidum celeberrimum /: ubi Nautæ propter Telonium sicut in Rothenberg, et Kuifenstein longiorem moram trahentes :/ et primò circa 10mam abinde movimus, et relingvendo celeberrimũ Monasterium DD. Canonicorum Regularium, Kloster Rott à sinistris, item et aliud ejusdem Instituti Monasteriũ Sosemme

solenne Kloster-ádl dictum, item à dextris Monasterium Monialium Canonissarum, venimus circa 1mum gradeantem ad 2dam, ad Civitatem Vasserpurg, quæ est satis gratiosa, habent Domus fenestras ad aquam, et abuit ipsam Anus. Hic quoque propter Telonium subsisterunt Nautæ, et circa mediam 3tiam moverunt transeuntes penes Arcem Hogsburg, pagum Kooss à sinistris: ubi etiam Monasterium PP. Benedictinorum celeberrimum, item in eadem parte penes aliud eorundem Patrum insigne Monasterium prope fluvium situatum nempe Kloster-Au, item penes Arcem Mietempach, fluvio immediatam, pertinentem ad Comitem Töring. Item penes oppidum Kranburg, à dextris situatum ubi iterum pons per Anum, item à sinistris halt-Mildorff, dein penes Mildorff Civitatem /: quæ pertinet

tinet Salisburgum :/ hic quoque
adest pons, venimus circa 2dam
Nai-Etting, quæ ē Civitas oblonga,
non adeò magna sed gratiosa,
ubi pro nocte divertimus apud No=
stros Hospitium habentes, Conven=
tum habent in Ald-ettinga distan=
te media circiter horā, hic etiam
adest pons. Ab hinc:

Ista Junÿ movimus ante 5tam
et descendendo penes pagos Marckl,
et Monasterium Solemne Augusti=
nianorum ad latus dextrum Ranes=
hoven dictum, venimus horā 8vā
ad Braunau ā dextris collocatum,
hic iterum morati Nautæ propter
Telonium, Præsidium istud muros
suos habet in antiquis ruderibus,
vallatis ex terra altius congestis se
defendit, ipse locus licet non sit am=
plus, regulatus tamen est, et Domos
/: sicut ubique in Bavaria :/ satis
gratiosas habet, Ecclesia Parochi=
alis

aris ex quadris lapidibus constructa
gratiosa, antiquitatem sapit; huic an-
nexus est pons per Œnum, celebra-
to apud PP. Capucinos sacro, et
jentaculo sumpto apud eosdem,
hora circa 10mam movimus, a dextris
relinquendo Hogenau et Frauenste-
in arces, item Roczenperg pagum
et oppidum Obernperg, ubi propter
Nautas ab hora 12ma subsistentes,
movimus post mediam 2dam, et
Monasterium celebre Augustini-
anorum Reisperg dictum a dextris
relinquentes, Monasterium Suun,
et pagum Sanct Florian veni-
mus post 4tam Schardingam, ubi
iterum pons per Œnum: interposita
pausa ob telonium movi-
mus circa 5tam, et relinquentes
a sinistris insigne Monasterium
PP. Benedictinorum Hornpach
dictum, immediate ad ripam Œni
positum,

positum, hucusque Bavaria;
Postea paululum Arcem Naipurg,
pertinentem Passaviam/: ubi pro-
pter Felonium iterum substitimus:/
inde circa Imam appulimus Passa-
vium, divertentes apud nostros
de Prov͂a Argentina; Hæc Civitas Adverte.
pulchra et regulata ac satis am-
pla est, habet Arcem in monte
immediate adjacente item subur-
bium, Una ex parte alluit ipsam
Oenus, alia verò Danubius, hi flu-
vij in parte inferiori Civitatis
confluunt, item habet alias duas
Civitates trans Oenum, nempe Una
ubi sub cura PP. Capucinorum
in monte est miraculosa Auxili
atricis MARIÆ Imago picta,
Patres autem in latere istius mon-
tis habent amplum Conventum,
Et trans Danubium alteram, su-
pra utrumque fluvium est pons.
Ecclesia Cathedralis est insignis
habet

habet Archi-Episcopum Cardinalem, Jesuitarum propre Collegium est celebre, Ecclesia etiam est accomoda, singularissimum autem et famosissimum est, certum Caput extraordinariæ Magnitudinis ex lapide effictum, muro ex adverso parietum Sanctuarij Ecclesiæ ad extra in altitudine unius orgiæ et aliquantisper altius impositum, et hoc communiter dicitur Patauer Töspl, celebrato Sacro ad Auxiliatricem, et sumpto jentaculo, abinde

23tia Junij movimus mediâ horâ et reingrediendo à dextris Schneider Schloss peres rippâ in petra collocatam, item à sinistris Obner Zell pagum, item à dextris in monte Arcem Ilmeszell, venimus Rmâ ad Telonium Engelhartszell, hic Caroclæ

et

et alia sigillata fuêre, progressi statim post 2dam pereg Arces a sinistris Wardertana et Oberkam ac Granarium Comitis Starch, immediatè ad ripam positum. Item Arcem Neiburg; venimus ad oppidum Ottau pro nocte, ego ad nostros Fratres intravi Aspingam, ab hinc 3bus quadrantibus horae distante, ubi Minister apud spiritualem hujus Conventûs, pelonialem in isto loco remansit, unde.

2da Junij mane ½5ta movimus, et Attensheim a sinistris et a dextris Moreling reperimus, item a dextris Monasterium celebre Cisterciensium Vilinger dictum, circa ½9nam venimus Lincium, hac Civitas licet non multum ampla, regulata tamen et gratiosa est, ornatur loco

foro ampliori et Suburbijs ad tres partes, habet pontem per Danubium ad Suburbium Unum, ubi Capucini minorem, nam in Civitate habent majorem Conventum, apud quos jentaculum sumpsimus, et ab hinc circa 11mam iter progressi sumus, descendentes per Spill-perg. vocatur autem certus locus in Danubio taliter, eo quod ibidem propter Petras, aqua defluens nimium se projiciat, ac obinde transitus periculosus vulgo Virml, item penes Mathausen oppidum, infra hunc locum incipit Austria inferior, item Arcem Valdt see item penes oppidum Grain, ubi Monasterium PP. Franciscanorum, et proxime infra locus periculosus Strudl dictus, dein penes pagum Streum, venimus Ipß oppidum

dum, ubi Solemnes Casarmæ et
Conventus Franciscanorum, Su=
pra oppd, à Sinistris est Pernpai
cum Arce gratiosa Supra Pet=
ram collocata, postea penes Czai=
del-stain, appulimus pro nocte
ad Maurpoch oppidum, hic in monte
est Locus Miraculosus Sub cura
Presbyterorum Maria Taffedl vulgò
dictus, excepti in Diversorio cum
Charitate, altera die
25a Junij ¾ moventes penes Pech=
lin, item Under Pechlin à Sinistris,
ubi ex adverso in Cacumine mon=
tis arx, à dextris verò Meleck,
ubi arx et celebre Monasterium
Canonicorum Regular. item à Si=
nistris Twerstadt, à dextris Veiten=
eck ubi Servitæ et arx, Achspach,
postea Oderstorff à dextris, è re=
gione cujus iterum arx, relictis
postea ad latus pluribus locis penes
oppidum

96.

Oppidum Veistkirchen, Dierenstein, e cujus regione a dextris famosissimum Monasterium PP. Benedictinorum Kettvain, venimus circa $\frac{7}{8}$ ad Civitatem Stain, unde post moram movimus circa 1omam, hic adsunt PP. Conventuales. post istam Civitatem in proximo est Krems Civitas, intra has vero (: in loco Undt dicto:) est Conventus Capucinorum. Venimus tandem circa 3am ad Civitatem Tuln, quae licet cincta sit, est tamen quoad aedificia multum humilis, adsunt Minoritae, Capucini et Moniales. ibi Nautae morati, recessimus post 4tam postea grossiam pagos uti et Stokkerau ad sinistram relinquentes (: hij in partibus jam fere videtur Monasterium Camaldulensium in Koltenperg extructum :) penes pagum Heßlain et Civitatem Klosternayburg (: ubi DD. Canonici Reg. celeberrimum Monasterium habent, et Franciscani juxta statum suum :) ac tandem relicto Nußdorf venimus Viennam.

Apendix

Continens Modum quo processum est ad Electiones in Capitulo Generali.

Licet pro adventu praefixum terminum diem 9nam Maij habuerint Vocales, ex indulgentia tamen Rdissimi Pris diebus praevenire licuit. Proin

Die 9na Maij mane in Ecclesia ad Aram Caeli jam per totu splendide ornata, habita fuit Oratio latina a quodam Lectore jubilato rufo, ex Cathedra perorante ad Capitulares Vocales de recta Electione instituenda.

Post prandium Ultramontani cum exhibitione Provinciae Sigillorum et Testimoniorum se legitimarunt.

10ma Maij Citramontani Considente Rdissimo Discretorio, Eide in

Adverte:

Venimus Romam 8. Maij 1750. Anno Jubilaeo.

In accessu ad locum Capituli interogandus est imo Exceptor Hospitum, assignata ab Eodem Cella, postea iter ad benedictionem et Salutandum Ordinis et Suae Familiae Ministrum Gralem.

insimul cum Observantibus se prae=
sentantes, Provinciales Majus
Provae Sigillum exhibentes /: quod
statim restitui solet :/ Rdissimo
Patri Grali, Custodes vero post su=
um Provalem immediate scriptu
ras et Statum Provinciae consig=
nantes pariter se legitimarunt.

14ta Maij pro eligendo Ministro
Grali totius Ordinis excepit in scru=
tinio Vota ex Ordinatione Summi
Pontificis tempore pomeridiano
quoad Familiam Cismontanam
Gralis Causarum Auditor Ponti=
ficius, altera die, idest
15ta Maij post meridiem solum
quoad Familiam Ultra-monta=
nam scrutinium habuit.

16ta. Mane circa 8vam congre=
gatis Patribus Vocalibus in Ec=
clesia pro electione Ministri
Gralis accomodata, paulo post

Adverte: Hac die 15ta sub Excommuni=cacione inhibitum fuit, ne quis cum altero a pulsato silentio vesperi usque ad ortum solis colloqueretur.

Summus Pontifex Benedictus XIV.
Praesidium habiturus advenit,
quem, Solum Discretorium in Limi=
ne Ecclesiae excepit, et ad praepara=
tum thronum deduxit quo, in thro=
no sedente, Omnésque benedicente
Minister Gnalis procumbens ad
pedes Pontificis Officium suum
resignavit, acceptata resignatio=
ne, Ipse energicum Sermonem
habuit ad Capitulares cum expres=
sione praerogativarum Sacri In=
stituti nostri, quo absoluto ad
effectum Electionis absolutionem et
benedictionem impertitus est; aderant
autem praeter plures Pontificios
Praelatos Ecclesiasticos, 4. Cardi=
nales, ex his tres Disquisitorum
Officium sustinuêre cum alijs 4.
ex vocalibus designatis; His verò
ad Mensam ante Pontificem pro
exceptione et disquisitione Voto=
rum paratam, dispositis; et Pro=
vincialib

vincialibus cum Rdis Custodibus pe=
nes Mensas per totum Corpus Ec=
clesiæ ad duas partes et in fine etiā
per transversum positas stantibus,
perlectum est Decretum Pontificium
à Rdo Causarum Auditore Grali
intimatorium: quod si una Ele=
ctione Generalis non fuerit electus,
pro Sua Authoritate ad libitum
denominabit Ministrum Generalem;
Tandem processum est ad electionem
et dum ordinatè Scheda à Vocalibus
/: qui bini et bini processerunt :/ pa=
tenter in manu sinistra elevata
/: dextra ad pectus applicata :/ po=
nenda in Urnam collocatam in
Mensa Disquisitorum deferebatur;
deposito prius juramento, unà
et sacra / Xti Xri Imagine expres=
sa in Missali præparato in nunc
dicta Mensa penes Urnam, in hanc
Scheda immissa est, post hoc immediatè
bini et bini, uti ad votum dandum

accesserunt

accesserunt continuò progressi ad thronum, pedes Pontificis deosculantes, ad sua loca redîere. Peracta votizatione 1ma, in ea cum singulari Pontificis consolatione electus est in Ministrum Ordinis, Procurator Gnālis Discalceatorum, Fr. Petrus Joannetius de Molina cum votis 161. Habuit autem actualis V. Comissarius Ultramontanus Ludovicus de Torre, vota 156. Pater Mathias Velasco 1. Pater Andreas à Jesu 1.

Tandem, secuta & publicata ex Cathedra Electione, sedente in solio Summo Pontifice, duo Cantores intonabant segventes Acclamationes /: singulas ter repetendo :/ Capitularibus omnibus respondentibus. Cantores.

Smæ Trinitati laus et gloria. Capitulares.

℟. Laus et gloria.

Bssimæ

102. **Cantores.** Btissimæ Virgini honor et benedictio.

Capitulares. ℟. Honor & benedictio.

Cantores. Beato Francisco Patri Nostro decus et gratulatio.

Capitulares. ℟. Decus & gratulatio.

Cantores. Beatissimo Domino Nostro Sanctæ et Universalis Ecclesiæ Pontifici Benedicto Papæ Decimo quarto, qui dignatus est in hoc Capitulo præsidere, humiles gratiæ, multi anni, æterna memoria.

Capitulares. ℟. Humiles gratiæ, multi anni, æterna memoria.

Quibus terminatis Rmo et Ministris Generalibus ad pedes Pontificis accedentibus, ab Ipsoque Pontifice cum aliis Vocalibus pariter accedentibus, benedictis, Ipse Pontifex surrexit et abiit, quem comittabatur uti in adventu Totum Generale Directorium, quod postquam in Ecclesiam rediit, in Ecclesia Pro-

cessio

cessio, cum Te Deum Laudamus. insti=
tuta fuit. quâ terminatâ Sedenti
Rdissimo Prāli electo, obedientiale ho=
magium cum deosculatione manûs à
Fratribus exhibitum est. Alterâ die idest
17ma Maij post Prandium, scru=
tinium pro Rdissimo Comissario
Prāli Familiæ Cismontanæ eligen=
do, excepit Neo-electus Rdissimus
Minister Prālis, quia autem imme=
diatus Ex-Minister Prālis Ordinis
dispensatus fuit à Pontifice ad re=
eligendum, vota pro ipso currebant,
uti etiam sequenti die
18va Maij Præsidente Rdissimo
P. Prāli Neo-electo, idem ex Minister
Prālis Raphael per schedas secre=
tas /: præmissô juramentô et data
prævie vocalibus absolutione :/ ple=
nis votis electus est. Hac die consti=
tuti sunt ex diversis Provinciis
pro utraque Familia singulatim
Auditores Causarum, quibus scri=
ptura

Adverte.
In electione
Comissarij Prā=
lis concur=
rit tota et
sola Familia
Cismontana.

ptura et querela Provinciarum ad discutiendum et postea referendum Rmo Discretorio, per partes consignatæ sunt.

19ª Maij tempore Matutino scrutinio et juramento prætermissis â solitis Reformatis Cismontanæ Familiæ Præsidente Ministro Gnali totius Ordinis in Procuratorem Gnalem Reformatorum per calculos electus est P. Joseph Maria â Gallipoli.

Adverte: Ista die advenit Processionaliter sub cruce Pater Gnalis Dominicanorum cum magna multitudine suorum, quem noster Gnalis Ordinis cum Patribus excepit ante Ecclesiam, inde sub pulsato in Organo Te Deum laudamus mixtim consociati bini et bini intrantes Ecclesiam, tandem præparatis prævie ante Altare majus Scabellibus, sedente Gnali Dominicano-

rum

rum á Dexteris, nostro verò à Sini=
stris /: qui prius ibidem se Frater=
nè amplexati sunt :/ Patres Domi=
nicani singillatim ad nostri Pr̃alis
manus osculum accesserunt; De=
mum redeuntibus Dnicanis nostri
Comitivam dederunt eis ut in ac=
cessu. Altera die noster Pr̃alis pa=
ri modo ad Salutandum Domini=
canorum Pr̃alem, eorum Ecclesia
accessit, et Fraternum Homagium
cum Sui[s] Eidem exhibuit recipro=
cum.

2da Maij Tota et Sola Familia
Ultramontana Sub Praesidio Re=
verendissimi P. Pr̃alis actualis ele=
git Procuratorem Ordinis et Co=
missarium Curiae Pr̃alis.

3tia Maij. Comunicatis prae=
viè ex qualificatis eligendorum
Diffinitorum Pr̃alium Nominibus,
Sub Praesidio Rssimi Neo-electi
Comissarij Pr̃alis, tota hac Cismontanâ
Familia

Familiâ insimul congregata per Schedas elegit pro se ex hac eadem Familia 10. Diffinitores, sex videlicet Observantes et 4. Reformatos. Hoc eodem tempore sub Præsidio Rmi̅ssimi totius Ordinis Gnalis tota Ultra-montana Familia in alio loco congregata insimul, similiter elegit ex suis Diffinitores Gnales.

Ista eadem die constitutum est ex variarum Provinciarum Provincialibus duplex Discretorium pro singula Familia unum consistens in Personis 12, in quibus præsidebant ex-Diffinitores Gnales; Hic, registratæ per prius à Causarum Auditoribus supra relatis Scripturæ et querelæ, ultra discussæ sunt, et postea Gnali Discretorio Rmi̅ssimo pro decisione relatæ. Tandem in hoc Discretorio Rmi̅ssimo Scripturæ separatæ sunt, pertinentes ad Ultra-Monta=

nam

nam Familiam Rdissimus Mini=
ster Gnalis retinuit, alias verò
Cis-Montanam Familiam tangen=
tes, Comissario Gnali consignavit.

Advertendum ad Jubilaeum Lu=
crandum 20ma Maij indicta fuit
1ma Processio, ad Hanc cum Vocali=
bus comparere debuerunt Omnes
Rdissimo Gnali subjecti Romae resi=
dentes, et processum est ad Vati=
canum, numerabantur in Hac
Processione /: pluribus Domi reman=
sis:/ supra Mille circiter Ascen=
ti, dum autem ex Vaticano re=
verteremur, Pontifex corsum,
eundo in Curru, omnibus benedi=
xit. Altera Processio

22da Maij ex praedicto fine
instituta fuit ad Lateranensem,
inde profecti sumus ad Sanc=
tam MARIAM majorem;
existentes hic pariter sub memo=
rata Numerositate. Cum Tertia
/: quae iterum ad Vaticanum in=
stitui

stitui debuisset:) dispensavit Sua Sanctitas, cum clausula tamen, ut singuli extra Processionem seu privatim Visitationem istam peragant. Demum:

24. May. iterum venit ad Aram Celi Sua Sanctitas, cujus pedes iterum deosculati sunt Vocales uná et Eorundem Socij; et data finaliter benedictione abivit, Ad Instantiam autem Rmi Patris Fratris hac occasione delatam concessit Sua Sanctitas Omnibus Vocalibus et Eorundem Socijs pro articulo mortis Indulgentias plenarias, item Eorundem Consanguineis et Affinibus usque ad 4tum gradum. Praeterea ut Ipsi vocales habeant Privilegium Personale Altaris liberandi animam ex Purgatorio pro una die intra singulam Hebdomadam in perpetuum benignè indulsit.

Hac

Hac Ipsa die Neo-electus Rdssimus P. Gralis Ordinis tempore Prandij magno cum afectu paterno alloqvendo Vocales /: ubi plurimi Lachrymati Sunt: / Ergo praesentibus uti et absentibus Fratribus Universis, in Nomine Sanctissimi Patriarchae Francisci benedicendo, licentiavit Vocales ad abeundum.

Macerate macerabamus pane in calida insulsa aqua
macerato hic eunuchi tractabamus quia hospi
tes nos quos eunuchi ipsis pejores h.
+ apud gentes Romam peregrinantium hospita lon
gis Orationibus ac jejunio expellebat et poterant
hic esse diei adventus interrogati hospes sub
pretioso solicitudinis et affectus pretexta praevenit ei illa occasione]
non velit crastino die abire. Cibaria Smirnensia
assignant et in illis etiam necessaria ut Candela aqua et
Mensa desunt Si quae magis Romae apreciantur et honesti
excipitur hospes. Jam si haec Similia obtinent in
Conventib, nil mirum quod ipsi Saeculares Hungarum hebreis
aliopin quoad Vestitum et physiognomiam Similem neque
ad Characterem differentes esse comprobantur, Conveni
cum Vetturino e arsactum, et eo ei prestito in quo ra
zentum e jurat et pejerat sibi uno pasullo plus pro
missum esse. Ad Conventum qui fore ubique extra Civitatem
in Montibus in Venerabilis eunte 3 Obser. Refor. Capu
ccinorum, excipiunt etiamsi titulo vel consum
ebat in quo ad honestatem suum gratiam fit apreciatio, non
defert Tea ad portam Curratis aperit portulam in Rheda
auctoritative ducendo foras. Jam hic liber a copiis
ne absque concursu hominum possem abeo divelli. Et insuper
Mensa Dispensis pani antea ...minier avit ab uno
gregorio Personali uno paulo pretendi

~~Hae minorum Gentis~~ hunc intelligendo etiam
~~Foemine de communi plebe~~ etiam Opificum uxores ~~fe~~
~~intelligendo~~ ~~pa~~ quoad munditiem, ~~totaliter~~ dom. Magyar ~~faciat~~ parum aut nil differunt
vestitu
a hungaris ~~&~~ Zingarorum Deabus, ~~utuntur~~ rubentia
(ad mun.) Strophia in capite et pectore ~~[illegible]~~s si famularis ca-
rum non sit se ex integro taliter vestire de esse sit non ja-
tuntur, quae autem rarissima albo vestitu prodgiunt
sunt Musca de cremore lactis et serpens.

Pergestum e Civitas una et pulcherrima habet plateas adeo affabre tabulatas majoribus aequabiliter dispositas ut per quamcumque Ecclesiis magnificis strato deserviri possent. Ex quatibus fere principali plateae mare est visibile adeoque omnis aberratio praecavetur. Mare quod Dni. hora Pomeridiana 4ta ingressi sumus fuit valde pacificum, ut plurimi vero sanitate minus fr. inter quos et Ego cum P. Casparde contrivico favorabile sequente die hora circa 9nam Anconam ascendimus, hic in choatur Provincia Marchiae 54 Conventus ac in iis usque mille Individua numerans durat usque Fulgentinum hic jam Provincia Umbriae Seraphica.

Ancona cum ceteris cunctis Civitatibus habet quidem aedificia alta sed minus [struck] quoad plateas ordinata aedificia cuncta ut pote absque omni incrustatione et vet ustatem praeseferunt. Populus inventus etiam in Sacristia post Altare majus appositis versus discurrit, verificari videtur de hic illud Poetae quibus nec mos nec cultus erat et vinum bibitur de fructibus obtentum. Aqua si de pluvia in Cisterna collecta haberi possit magna fortuna, est enim melior, quam quae cumque alia [struck], de fontibus in praealtis montibus raris simis [struck] haurita. Civitates omnes fere in praealtis montibus situantur, et Franciscani Observantini semper extra earum moenia.

Vivitur in Conventibus miserrime. Ancona loca pro communi usu destinata [illegible] praeseferunt. Hic est locus salutaris se exonerandi, et se reficiendi deest. Sedetur in Communitate a quorum absque portis aeso [struck] constitutionis [illegible] paucis consistentibus, 13 apud [illegible] raritas [illegible]